

Guia de recursos educatius de Lleida

Mestre - Ed. Especial
Organització del Centre Escolar
Professora: Glòria Jové

Alumnes: Alexandra Blasco
Cristina Lletjós
Ester Guarch
Neus Serra

Juny 2009

Índex

1. Introducció	pàg. 3
2. Marc teòric: l'aprenentatge de serveis	pàg. 5
3. Índex i llegenda dels recursos	pàg. 9
4. Els recursos educatius	pàg. 14
5. Reflexions	pàg. 149
6. Bibliografia	pàg. 151

Introducció

L'escola del s. XXI s'enfronta a un dels reptes educatius que des dels anys noranta es va començar a dur a terme la seva descripció i revisió: la relació entre l'escola i la societat.

Les aules i els centres educatius constitueixen un microcosmos, un espai físic i vivencial idoni per donar resposta als problemes de la societat que el conforma. Una aula, un grup classe de qualsevol etapa, és un model a escala de l'àmplia col·lectivitat que l'acull. L'escola i el sistema educatiu és un mirall de la societat que el genera i el manté. I en aquest marc, els observadors privilegiats som els i les mestres amb actituds de crítica i d'autocrítica, de reflexió i acció. Per tant, La institució escolar ha de ser una peça bàsica en el procés d'identificació cultural de l'infant i l'adolescent amb la pròpia comunitat, el qual és l'únic àmbit des del qual és possible un autèntic internacionalisme.

Vivim en una comunitat complexa, no limitada a l'entorn local, sinó que simultàniament ens permet sentir-nos i actuar en àmbits ben diferents i a escales molt diverses. De d'aquesta perspectiva entenem que un dels valors de la ciutadania del segle XXI, com ens proposa Edgar Morin, ha de ser la *poliidentitat*. La ciutadania, més que mai, ha de construir-se sobre la base d'una identitat forta però no excloent, sinó que pugui fer compatible identitats diverses i multiescalars. Som alhora membres d'una comunitat de vida (família i amics), ciutadans d'un municipi, d'una nació, d'un estat i d'una Unió d'Estats (UE) i evidentment del món, a més de les múltiples identitats culturals amb les quals ens podem identificar: som del Barça, de l'equip de bàsquet del poble, de la Unió Excursionista...

Entenem per comunitat educativa la que està formada per "tots els agents amb intenció d'educar", és a dir alumnes, ensenyants, A. M. P. A., administracions (local, autonòmica...), personal no docent, entitats culturals, esportives... Aquesta comunitat és àmplia i oberta; no pot ser tancada. Els seus components estan fortament influïts per factors socials, especialment pels mitjans de comunicació, i per les exigències del món del treball.

En una societat que es vol democratitza, tots aquests agents i sectors (àmbit familiar, mestres i professorat, sindicats, l'alumnat d'acord amb els nivells d'edat, universitats, associacions i administracions, el lleure educatiu, diverses entitats culturals, esportives, econòmiques) han d'implicar-se en allò que els és propi en la construcció i funcionament d'un sistema educatiu que pugui garantir aquests objectius esmentats. A més a més, han de fer possible un servei públic educatiu de qualitat en què tots els centres sostinguts amb recursos públics treballen per l'equitat, una nova cultura professional que prioritza l'atenció als drets dels infants i joves i basada en una millor formació inicial, i una nova cultura de centre basada en el compromís envers un projecte educatiu col·lectiu, que també dóna sentit a la seva organització, al seu projecte de gestió, a la participació i convivència de tota la seva comunitat educativa i a la intervenció que l'administració fa en el centre.

Per tant, cal un acord social que de veritat faci de l'educació, una prioritat.

Des de l'escola, hem de potenciar activitats que connectin i desenvolupin aquesta relació de forma significativa (Ausubel, 1983) i motivacional (Rogers, 1983). A més a més de potenciar el treball col·lectiu, cal tenir en compte que els alumnes són els protagonistes ja que ells prenen la iniciativa, investiguen, analitzen, contrasten, permeten l'autogestió del seu propi procés d'aprenentatge (Perkins, 1995, *Metacurriculum, paradigma constructivista*).

D'aquesta idea ha sorgit aquest treball, amb l'objectiu principal de crear una guia de recursos educatius i comunitaris de Lleida. És una proposta educativa innovadora que dóna resposta a les múltiples necessitats de la nostra societat, en aquest cas, la d'ajudar als mestres a conèixer la ciutat de Lleida i poder utilitzar el nostre entorn per crear aprenentatge conjunt i experiències que ajudin al nen a adquirir habilitats i capacitats com l'autonomia, habilitats comunicatives, etc. Tal com ens diu Morin amb la seva teoria de la complexitat, *"El coneixement no és coneixement si no és organització posada en relació i en context amb les informacions"*. Així com a educadors i com a societat hem de cercar propostes i concretar accions per fer compatibles el gust, els afectes, el plaer d'aprendre, la formació i el progrés (Gimeno, 2003).

Marc teòric

Tal com s'ha citat anteriorment, l'objectiu de la realització d'aquest treball és per crear un projecte educatiu amb utilitat social.

L'aprenentatge servei és una activitat d'ensenyament i aprenentatge que integra el servei a la comunitat amb l'estudi acadèmic i l'aprenentatge de continguts. S'hi fonen intencionalitat pedagògica i intencionalitat solidària.

La relació circular que s'estableix entre l'aprenentatge i el servei genera una nova realitat que intensifica els efectes de cada un per separat. L'aprenentatge millora el servei a la comunitat, perquè aquest guanya en qualitat, i el servei dóna sentit a l'aprenentatge, perquè allò que s'aprèn es pot transferir a la realitat en forma d'acció.

L'aprenentatge de servei és un programa però també una filosofia, una manera d'entendre la pedagogia en sentit ampli. En aquest cas, és el nostre marc teòric que encapçala aquesta guia.

D'aquesta manera, hem pogut dur a terme un aprenentatge dins la nostra titularitat i específicament a l'assignatura d'organització del centre escolar a més d'oferir un material que els mestres i les institucions com el Centre de Recursos Pedagògics, puguin utilitzar per tenir a l'abast una llista amb la corresponent informació dels recursos de Lleida, com per exemple, La Seu Vella, museus, sales d'exposicions, institucions esportives, programes didàctics (projectes globals), etc. Cada fitxa on hi consta cada recurs està realitzada de manera que un mestre, quan vulgui treballar algun aspecte específic, posem al cas l'estil gòtic, pugui cercar els recursos on hi sorgeixi aquest contingut. En aquest cas, l'església de Sant Llorenç està construïda amb aquest estil. Així els nens, podran adquirir el contingut a mesura que vagi coneixent el seu entorn i desenvolupant el seu sentiment de pertinença.

Les característiques que presenta l'aprenentatge de servei són les següents:

Un mètode per a l'educació formal i no formal, per a totes les edats i que ha de comptar amb un espai temporal precís.

S'aplica en àmbits educatius formals i no formals, a qualsevol edat i en totes les etapes educatives. Convé situar les experiències dintre de les possibilitats temporals de cada institució. En l'educació formal es poden col·locar en: tutories, crèdits de síntesi o de recerca, pivotant en una o vàries matèries, activitats extraescolars, o en un temps destinat específicament al tema. Pel que fa a l'educació no formal, s'ubicaran en: colònies, campaments, camps de treball, trobades setmanals i altres.

Un servei per aprendre i col·laborar en el marc de la reciprocitat.

Concep el servei com una resposta a necessitats reals de la societat: protecció del medi ambient, recuperació del patrimoni cultural, ajuda a grups socials amb necessitats, etc. El servei permetrà aplicar coneixements previs, formular interrogants intel·lectuals i cívics, i ser font d'experiències que obrin a noves adquisicions. Serà un esforç de cooperació, un exercici de responsabilitat i un espai de col·laboració recíproca on totes les parts ofereixen i reben quelcom de valor.

Un procés d'adquisició de coneixements i competències per a la vida.

Desenvolupa processos conscients, planificats i sistemàtics d'ensenyament i aprenentatge que relacionen tasques de servei amb continguts i competències rellevants. L'educació formal posarà en joc continguts factuais, procedimentals i de valor propis de les matèries escolars fins a convertir-los en competències que permetin enfrontar-se i resoldre els problemes vitals de la comunitat. L'educació no formal, després de prendre consciència de les competències i continguts que activen les seves propostes i formes d'intervenció, tractarà intencionalment les competències i continguts formatius relacionats amb el servei a la comunitat que impulsa l'entitat.

Un mètode de pedagogia activa i reflexiva.

S'inspira en una pedagogia de l'experiència, participació activa, reflexió, interdisciplinarietat i resolució de problemes, cooperació, immersió en pràctiques de valor i avaluació múltiple. Una pedagogia d'aquestes característiques requereix que l'educador sigui més que un ensenyant.

Una xarxa de “partenaires” i instàncies de connexió i suport.

Requereix un treball en xarxa que coordini les institucions educatives -escolars i no escolars- i les entitats socials que intervenen a la realitat. Aquesta aliança permetrà a les institucions educatives obrir-se al seu entorn i a les entitats socials exercir una influència formativa que completi l'acció de les institucions educatives i contribueixi a l'ideal de la ciutat educativa, on tot el teixit ciutadà exerceix alguna acció formativa. També convé comptar amb l'ajuda d'altres instàncies destinades a crear vincles de partenariat entre les institucions educatives i la resta d'entitats socials.

Activitats amb impacte formatiu i transformador.

Incideix en l'aprenentatge de continguts intel·lectuals, afectius i de comportament; desenvolupa competències aplicables a diversos àmbits vitals; reviu el pensament crític i la responsabilitat cívica; transmet valors i virtuts que fomenten el desenvolupament personal i la ciutadania, i contribueix a millorar l'entorn social, així com les institucions implicades en el projecte. ¹

Aquests són els punts que resumeixen l'aprenentatge de serveis:

- Intencionalitat pedagògica i intencionalitat solidària.
- Un projecte educatiu amb utilitat social.

¹ Informació extreta de la pàgina web <http://www.aprenentatgeservei.org/index.php?cm=02.03>

- L'aprenentatge millora el servei a la comunitat, perquè aquest guanya en qualitat, i el servei dóna sentit a l'aprenentatge, perquè allò que s'aprèn es pot transferir a la realitat en forma d'acció.
- S'aplica en àmbits educatius formals i no formals, a qualsevol edat i en totes les etapes educatives.
- Concep el servei com una resposta a necessitats reals de la societat.
- Un procés d'adquisició de coneixements i competències per a la vida.
- Un mètode de pedagogia activa i reflexiva, una pedagogia de l'experiència.
- Requereix un treball en xarxa que coordini les institucions educatives (escolars i no escolars) i les entitats socials que intervenen a la realitat.
- Activitats amb impacte formatiu i transformador.

Creiem que amb aquest treball, podem ajudar a que l'escola i la comunitat puguin donar un pas endavant conjuntament per tal d'unir-se i elaborar un treball en conjunt.

Índex i llegenda dels recursos

S'han dividit els recursos educatius de Lleida amb la següent classificació i amb ordre alfabètic. Cada grup de recursos té un color que l'identifica, a més de la pàgina a la qual es troba. S'ha utilitzat aquesta estratègia per tal de facilitar la recerca del recurs.

[Arts escèniques](#)

- Teatre Municipal l'Escorxador
- Centre de Titelles de Lleida

[Arts visuals](#)

- Museu d'Art Jaume Morera
- Museu de Lleida Diocesà i Comarcal
- Sala Leandre Cristòfol
- Centre d'art la Panera
- Espai Cavallers: centre d'artistes i artesans (espai 3)
- Sala d'exposicions de la Cambra de Comerç i Indústria
- Sala Municipal d'Exposicions de Sant Joan
- Altres espais:
 - o Institut d'Estudis Ilerdencs
 - o Institut Municipal d'Acció Cultural
 - o Centre cultural i social de l'Obra Social Fundació "la Caixa" (CaixaForum)
 - o Anella Cultural
 - o Cafè Curt
 - o Fundació Vallpalou

Associacions

- Castellers de Lleida
- Associació d'Amics de la Seu Vella
- Associació de la Festa de Moros i Cristians
- FECOLL (Federació de Colles de l'Aplec del Caragol)
- Orfeó Lleidatà
- Associació cultural Neret
- Associació lleidatana per a la síndrome de Down

Fauna

- Centre Vallcalent

Espais naturals

- La Mitjana
- El camí del riu

Esports

- Centre Excursionista de Lleida
- Unió Esportiva Lleida (Futbol)
- Club Esportiu Basquetbol de Lleida
- Club Tir amb arc de Pardinyes
- Club de tennis Urgell

Festes i Fires

- Fira Natura
- Festa del Medi Ambient
- Fira de Lleida
- L'aplec del Caragol
- Les colles sardanistes
- Les colles geganteres

Institucions educatives

- Mediateca Municipal Josep Alcobé
- Ludoteca la Bordeta
- Ludoteca Centre Històric
- Ludoteca Cappellet
- Ludoteca mòbil
- Ludoteca de Balàfia
- Ludoteca Arenys de Segre
- Ludoteca el Kangur
- Ludoteca el Pati
- Biblioteca pública

Les rutes

- La Lleida secreta
- Pels carrers de la ciutat medieval
- Petits grans racons
- Les Catedrals i els seus tresors
- Els poders medievals
- La Lleida modernista
- Bus turístic

Monuments

- La Seu Vella
- El Castell de Gardeny
- El Palau de la Paeria
- La Catedral Nova
- Església de Sant Llorenç
- Antic Hospital de Santa Maria
- Església de Sant Martí
- Església de Sant Joan
- El Peu de Romeu
- L'acadèmia Mariana
- L'escultura Indíbil i Mandoni

Música

- Auditori Enric Granados
- Cafè del Teatre. Escorxador de Lleida
- Orfeó Lleidatà
- Arts centre de dansa i música
- Orquestra simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida

Patrimoni industrial

- Museu de l'automoció RodaRoda
- Museu de L'aigua de Lleida
- Dipòsit del Pla de l'aigua
- L'estació de tren

Programes didàctics

- Programa d'educació ambiental: Lleida en viu!
- L'Agenda 21 Escolar de Lleida
- Residus: Què puc fer amb...?
- Vols conèixer la informació ambiental del municipi?
- Roda esportistes
- Guia didàctica: La Seu Vella
- Tallers d'Educació Visual i Plàstica
- Mis zapatillas
- L'altra cara de la història de l'art
- Drets dels infants i adolescents. Mediator
- Prevenció de violència
- L'urbanisme contemporani a Lleida. 1860 –1900
- Un món de música
- Passejada per la Lleida Medieval. Cristians, jueus i sarraïns

Recursos (no específics)

- Centre cívic de Balàfia
- Centre obert municipal del centre històric “Casal Companyia”
- Centre obert municipal del centre històric “Casal Remolins”
- Centre obert municipal “Pas a pas”
- Club joves Magraners
- Club joves Secà
- El bus turístic

Arts escèniques

1. Nom	Teatre Municipal de l'Escorxador
2. Tipus	Arts escèniques
3. Adreça	C. Lluís Companys, s/n 25003 Lleida
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 279 356 teatre@paeria.cat
5. Web	http://imac.paeria.es/ca/artsEsceniques/escorxador/
6. Aspectes a destacar	El Teatre Municipal de l'Escorxador es troba ubicat en un edifici modernista, antic escorxador municipal. L'edifici acull les instal·lacions de l'escola bressol "El Rellotge", l'Associació de Veïns del barri Templers-Escorxador, l'Aula Municipal de Teatre, el Cafè del Teatre i el Teatre Municipal de l'Escorxador que compta amb 2 sales per l'exhibició de les produccions escèniques. Hi destaca en el vestíbul el mural "Retaule de l'Escorxador", obra de l'artista Frederic Amat. La finalitat d'aquest equipament municipal és: 1. Oferir una Temporada d'Arts Escèniques per a tots els públics. 2. Acollir, mitjançant la Mostra d'Arts Escèniques, totes les companyies de teatre i dansa de la ciutat. 3. Afavorir l'ús de les sales, mitjançant la cessió regulada per les Ordenances Fiscals, a les entitats culturals, empreses, institucions, etc., per tal de poder-hi desenvolupar activitats teatrals i/o parateatrals (congressos, conferències, jornades...) Instal·lacions: Sala 1: teatre a la italiana amb 310 butaques. Sala 2: espai experimental i multidisciplinar. Cafè del teatre: espai destinat als concerts de petit format i altres activitats culturals. Espai 3: ubicat a l'antic convent de Santa Teresa. Teatre a la italiana amb 185 butaques.

1. Nom	Centre de Titelles de Lleida
2. Tipus	Arts escèniques
3. Adreça	Plaça de l'Hort de Santa Teresa, 1 25007 Lleida
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 270 249 centre@titelleslleida.com
5. Web	http://www.titelleslleida.com/
6. Aspectes a destacar	Va ser creat al 1986 per Joan Andreu Vallvé i Julieta Agustí, amb l'objectiu de promoure i divulgar l'art de les titelles a través de les seves vessants com a: centre dramàtic, centre pedagògic, centre de documentació i centre de dinamització social.

Arts visuals

1. Nom	Museu d'Art Jaume Morera
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	Carrer Major, 31 (Edifici Casino) 25007 Lleida
4. Horaris i telèfon	Tel.: (+34) 973 700 419 mmorera@paeria.cat Horaris: De dimarts a dissabte, d'11.00 a 14.00 h i de 17.00 a 20.00 h Diumenge i festius, d'11.00 a 14.00 h Dilluns, tancat Entrada gratuïta Visites: Visites comentades al públic en general, tots els diumenges a les 12 hores Visites educatives (horari a concertar)
5. Web	http://www.paeria.es/mmorera/
6. Aspectes a destacar	El Museu d'Art Jaume Morera de Lleida és un servei museístic de caràcter públic la missió del qual és reunir una col·lecció d'art contemporani on estiguin adequadament contextualitzades les aportacions dels artistes lleidatans; conservar-la; estudiar-la; interpretar-la i exhibir-la amb l'objectiu d'explicar la història de les manifestacions artístiques contemporànies i fomentar, a través del desplegament de tot un seguit de serveis culturals, la comprensió i l'apreciació crítica dels seus visitants en la contemplació i el gaudi de l'art contemporani. El museu està ubicat al convent barroc del Roser i està dedicat a paisatges.

1. Nom	Museu de Lleida Diocesà i Comarcal
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	C/ Sant Crist, 1 25002 Lleida
4. Horaris i telèfon	Tel.: 973 28 30 75 Fax: 973 26 15 82 museu@museudelleida.cat Horari: De l'1 d'octubre al 31 de maig (hivern), de 10 a 14 h i de 16 a 19 h De l'1 de juny al 30 de setembre (estiu), de 10 a 14 h i de 16 a 20 h Diumenges i festius, de 10 a 14 h Tancat tots els dilluns (excepte festius), 25 i 26 de desembre, 1 i 6 de gener, Divendres Sant i Dilluns de Pasqua
5. Web	http://oliba.uoc.edu/mlldc/component/option,com_frontpage/Itemid,1/lang,catalan/
6. Aspectes a destacar	El Museu Diocesà de Lleida està dedicat a la pintura i escultura medieval. Es poden contemplar el retaule d'Albatàrrec, de Jaume Ferrer, i les pintures murals del refectori de la Seu Vella. És un consorci públic integrat per la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Lleida, l'Ajuntament de Lleida, el Bisbat de Lleida i el Consell Comarcal del Segrià. Amb tot, per sobre d'això, el museu som tots, els habitants del territori i el conjunt de visitants. El Consorci neix a partir de l'adscripció de les dues grans col·leccions centenàries conservades a la ciutat de Lleida: l'arqueològica, procedent de l'Institut d'Estudis Ilerdencs i hereva del fons que havia nodrit l'antic Museu d'Antiguitats, creat el 1868, i l'artística, que havia conformat l'antic Museu Diocesà de Lleida, fundat el 1893. Per tant, el museu és el resultat de la voluntat de reunir en un mateix contenidor arquitectònic les grans col·leccions patrimonials del territori. El Museu de Lleida vol convertir-se en el referent patrimonial del territori lleidatà que gestiona els béns materials de les diferents cultures que han teixit la història de la regió de Lleida i actua perquè béns patrimonials i coneixement científic reverteixin en el ciutadà.

	Les funcions: estudiem, documentem, restaurem, conservem i posem a disposició del ciutadà el patrimoni col·lectiu perquè el conegui, el gaudeixi, el valori i l'estimi. Estableixen, també, les pautes necessàries per facilitar l'accés i la recerca als especialistes de les diferents disciplines. El Museu de Lleida pretén que l'experiència dels nostres visitants a les sales del museu sigui el més agradable, interessant i constructiva possible. La seva proposta educativa no va adreçada a un segment de públic concret, sinó que el seu desig és que tothom que estigui disposat a descobrir aspectes de la cultura obtingui les eines necessàries que li ajudin a interpretar els objectes de les nostres col·leccions. Aquest apartat, com la resta de l'àmbit d'educació del nostre museu virtual, pot servir tant als responsables dels centres educatius com a grups familiars o turístics per preparar la visita. A més, tots aquells visitants que optin a títol individual per visitar el museu descobriran interessants itineraris per introduir-se amb comoditat al món del Museu de Lleida: diocesà i comarcal.
--	--

1. Nom	Sala Leandre Cristòfol
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	Av. Blondel, 42 (baixos) Lleida
4. Horaris i telèfon	Tel.: 973 700 419
5. Web	
6. Aspectes a destacar	La Sala Leandre Cristòfol acull, a més d'obres d'altres artistes, una selecció d'un conjunt d'escultures i objectes artístics i alguns dibuixos de diferents moments i períodes creatius de l'artista lleidatà, entre els quals destaquen les peces originals de les seves obres més emblemàtiques -aquelles que el relacionen amb el surrealisme espanyol i l'avantguarda local. A l'exposició permanent s'uneixen algunes mostres temporals, d'altres de caràcter singular dedicades als principals protagonistes de l'escultura contemporània del segle XX i d'altres de tipus experimental que reuneixen l'obra de creadors actuals. Leandre Cristòfol (Os de Balaguer, 1908 - Lleida, 1998) Fou un dels escultors més importants del segle XX i un dels més destacats del panorama surrealista nacional. La seva obra és una representació de l'emotivitat més absoluta.

1. Nom	Centre d'art la Panera
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	Pl. de la Panera, 2 25002 Lleida
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 262 185 Horari Hivern: De dimarts a divendres, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h. Dissabtes d'11 a 14 h i de 16 a 20 h. Diumenges i festius, d'11 a 14 h. Dilluns tancat. Horari Estiu: De dimarts a divendres, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h. Dissabtes d'11 a 14 h i de 16 a 20 h. Diumenges i festius, d'11 a 14 h. Dilluns tancat. Visites comentades: Dissabtes, a les 12 h i a les 18 h. Diumenges, a les 12 h.
5. Web	http://www.lapanera.cat/
6. Aspectes a destacar	El Centre d'Art la Panera és una plataforma de producció, difusió, formació i exhibició de les arts visuals al nostre país i pretén ser un instrument que estableixi ponts entre la creació visual i la creació produïda en d'altres àmbits culturals. Al mateix temps, amb les exposicions i activitats generades, aspira a ser un centre de reflexió que vinculi les arts visuals amb les diverses problemàtiques que genera la nostra societat. El seu programa expositiu abasta projectes individuals de gran envergadura, com els presentats d'Alicia Framis, Cabello/Carceller i Antoni Abad, i exposicions temàtiques que aborden qüestions cabdals del moment i que suposen una presa de posició per part del centre davant de les controvèrsies que generen.

1. Nom	Espai Cavallers: centre d'artistes i artesans (espai 3)
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	C. Cavallers, núm. 31-33 Lleida
4. Horaris i telèfon	De dimarts a dissabte, d'11.30 a 14.30 h i de 17.30 a 20.30 h Galeria Espai Cavallers 31/33 situada a la planta baixa. ec3133@gmail.com
5. Web	http://www.espaicavallers.com/
6. Aspectes a destacar	Espai destinat a la promoció d'artistes d'art contemporani, tant de reconeguda trajectòria artística com artistes emergents.

1. Nom	Sala d'exposicions de la Cambra de Comerç i Indústria
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	C. Anselm Clavé, núm. 2 25007 Lleida
4. Horaris i telèfon	Horari: de dimarts a dissabte, de 18 a 20h diumenges, de 12 a 14h
5. Web	http://imac.paeria.es/ca/artsVisuals/salesMunicipals/cambraComerc.aspx
6. Aspectes a destacar	Espai dedicat a exposicions d'art individuals i de col·lectius diversos.

1. Nom	Sala Municipal d'Exposicions de Sant Joan
2. Tipus	Arts Visuals
3. Adreça	Pl. Sant Joan, s/n, soterrani Lleida
4. Horaris i telèfon	Horari: De dilluns a dissabte: de 10 a 13 h i de 17 a 20 h De diumenges i festius: de 10 a 13 h
5. Web	http://imac.paeria.es/es/artsVisuals/salesMunicipals/salaStJoan.aspx
6. Aspectes a destacar	Espai de gran superfície articulat al voltant de restes monumentals. Dedicat a grans exposicions y certàmens col·lectius.

1. Nom	Institut d'Estudis Ilerdencs
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	Plaça Catedral s/n 25002 Lleida Apt.79 - 25080
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 271 500 Fax 973 274 538 fpiei@diputaciolleida.cat
5. Web	http://www.fpiei.es/ca/index.asp
6. Aspectes a destacar	Un espai de cultura en general, que acosta a la ciutadania de les Terres de Lleida un conjunt de manifestacions culturals amb l'objectiu de gaudir-ne, tot aprenent i millorant la formació en els diferents camps del saber. Un espai obert, que acull propostes d'altres col·lectius i posa a la disposició d'aquests les seves instal·lacions per desenvolupar-les i fer-ne difusió. Un espai per al debat entorn del pensament, la creació artística, els avenços científics i tècnics i els problemes socials i territorials. Un espai per a l'estudi, la protecció i la projecció del patrimoni de les Terres de Lleida en tota la seva varietat cultural i natural. Un espai de suport a les iniciatives culturals i patrimonials dels municipis, entitats i associacions locals; així com també a la resta d'institucions públiques. Un espai de recerca, en col·laboració amb la Universitat i els centres d'estudis locals. Un espai on descobrir la pròpia història de l'edifici: un hospital des del segle XV fins a començaments del segle XX. Els serveis són unitats que desenvolupen funcions de tipus tècnic, relacionades amb la gestió, organització i divulgació del patrimoni i amb l'aprofitament i explotació d'uns recursos i d'unes infraestructures propietat tots ells de l'IEI. Aquestes unitats estan a càrrec de personal tècnic, especialitzat en cadascuna de les àrees o matèries del servei.

1. Nom	Institut Municipal d'Acció Cultural
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	IMAC Antic Casal de Joventut Republicana de Lleida Av. Blondel, núm. 64
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 700 394 Fax 973 700 432 cultura@paeria.es
5. Web	http://imac.paeria.es/ca/coneixerIMAC/index.aspx
6. Aspectes a destacar	L'Institut Municipal d'Acció Cultural, és l'eina que ha permès confirmar i consolidar els canvis estructurals en la gestió de la política cultural a la ciutat de Lleida. L'IMAC ha servit, a nivell intern, per crear una estructura de funcionament basada en serveis i unitats de programació, unificant equipaments i programes. I ha permès també la consolidació d'un equip humà estable, equip d'homes i de dones quina feina ha possibilitat fer realitat els compromisos de cultura i oci de la ciutadania. Com a eina promotora de la cultura de Lleida, l'IMAC és un espai obert a la ciutat per a la realització d'activitats culturals tant del propi Ajuntament com de les entitats socials de la ciutat. I aquesta és només una de les aportacions que entre tots i totes els membres de l'IMAC hem fet realitat.

1. Nom	Centre cultural i social de l'Obra Social Fundació "la Caixa" (CaixaForum)
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	Blondel, 3 25002 Lleida
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 270 788
5. Web	http://www.laCaixa.es/ObraSocial
6. Aspectes a destacar	http://obrasocial.lacaixa.es/StaticFiles/StaticFiles/091d8caf1d97c110VgnVCM200000128cf10aRCRD/ca/actividadeseducativas0809_ca.pdf (recursos educatius que ofereix la fundació)

1. Nom	Anella Cultural
2. Tipus	Arts visuals
3. Situació geogràfica	
4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://www.i2cat.net/i2cat/servlet/I2CAT.MainServlet?seccio=21_40
6. Aspectes a destacar	L'Anella Cultural és un projecte que va néixer el 2006 fruit de l'interès per part de diversos agents tecnològics, municipals i culturals com són la Fundació i2CAT, el CCCB i la Xarxa Transversal. L'objectiu de l'Anella Cultural és la creació d'una xarxa de centres de cultura a Catalunya basada en la Internet avançada, que permeti evolucionar en la creació, distribució i difusió cultural a Catalunya i la connecti globalment. Actualment l'Anella Cultural connecta centres culturals de 8 municipis catalans: Vilanova i la Geltrú, Reus, Lleida, Girona, Mataró i Sant Cugat del Vallès, Granollers i Olot. Durant l'any 2009, l'abast de l'anella s'ampliarà a la resta de ciutats de la Xarxa Transversal: Vic, Manresa, Figueres, Tortosa, La Seu d'Urgell i el Citilab de Cornellà. A més, nous municipis com Viladecans, grans ciutats de l'Estat, com Donosti, Gijon i València, i entitats de creació cultural com Hangar o Fundació Digitalent han mostrat interès per afegir-se al projecte.

1. Nom	Cafè Curt
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	Teatre de l'Escorxador, Cafè del Teatre
4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://www.cafedelteatre.com/
6. Aspectes a destacar	Cada darrer dimecres de mes, al Cafè del Teatre de l'Escorxador té lloc el Cafè Curt, una activitat dedicada als curtmétratges. En cadascuna de les sessions del Cafè Curt es projecten al voltant de vuit curtmétratges amb un únic eix temàtic, però alhora, amb força diversitat pel que fa al gènere i a l'estil. El Cafè Curt és alhora, una plataforma de promoció i impuls de la producció local. Cal destacar en aquest sentit el Premi de Curtmétratges Res Non Verba, adreçat a als projectes de les comarques lleidatanes.

1. Nom	Fundació Vallpalou
2. Tipus	Arts visuals
3. Adreça	Carrer Roger de Llúria, 2 baixos 25005 Lleida
4. Horaris i telèfon	Tel. i fax 973 254 937 fvp@fundaciovallpalou.org Horari: De dilluns a dissabte, de 11 a 15 h i de 17 a 21 h
5. Web	http://www.fundaciovallpalou.org/
6. Aspectes a destacar	La Fundació Vallpalou és una organització sense ànim de lucre creada el juliol de 2008 per la pintora contemporània Teresa Vall Palou . La seva missió és el foment del gaudi i de la percepció crítica de l'art contemporani internacional i, complementàriament, donar a conèixer l'obra de Vallpalou. Amb aquest objectiu la Fundació organitza un programa d'activitats (exposicions, conferències, etc.) i està formant una col·lecció d'obres d'art.

Associacions

1. Nom	Castellers de Lleida
2. Tipus	Associació
3. Adreça	Adreça: C. Lluís Besa 7 (Antic Convent Santa Clara) 25080 Lleida Per veure imatge: http://maps.google.es/maps?client=firefox-a&rls=org.mozilla:es-ES:official&hl=es&tab=wl
4. Horaris i telèfon	Tel. 607 84 00 43 - Tel./Fax. 973 26 53 41
5. Web	http://www.castellersdelleida.cat/
6. Aspectes a destacar	La colla dels Castellers de Lleida acull persones de totes les edats, professions i procedències. Comparteixen juntament amb el seu esperit casteller, una òptica diferent de la vida que us volem convidar a conèixer.
7. Altres	Correu: @ castellersdelleida.cat Associació de castellers també té una revista, la seva adreça és la següent: revista@castellersdelleida.com

1. Nom	Associació d'Amics de la Seu Vella
2. Tipus	Associació
3. Adreça	Adreça: carrer Major número 29, 2n pis 1a porta de Lleida. Per veure imatge: //maps.google.es/maps?client=firefox-a&rls=org.mozilla:es-ES:official&hl=es&tab=wl
4. Horaris i telèfon	973 233 621
5. Web	http://www.amicsseuvellalleida.org/
6. Aspectes a destacar	

1. Nom	Associació de la Festa de Moros i Cristians
2. Tipus	Associació
3. Adreça	Adreça: Vila de Foix 2, 2n 2a 25002 Lleida Per veure imatge: //maps.google.es/maps?client=firefox-a&rls=org.mozilla:es-ES:official&hl=es&tab=wl
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 273 977 Fax. 973 273 278
5. Web	http://www.miclleida.org/
6. Aspectes a destacar	En la seva pàgina web ens informen sobre les actuacions realitzades; el programa que duren a terme en els propers dies ; fotografies de les persones que formen part d'aquell any i altres en les comparses juntament amb el significat que té formar part de cada comparsa; ens posa al dia sobre actualitat, la festa, calendari fester i finalment ens donen la opció de posar-nos en contacte amb ells enviant un e-mail. En la web exposa la opció de realitzar el cartell de Moros i Cristians, és a dir, la persona interessada pot entrar-hi, informar-se i apuntar-se en el concurs si li interessa. L'any 2007 Moros i Cristians van elaborar un CD de música que inclou fins a dotze peces de Música Festeria interpretades per la banda Unió Musical Ciutat de Benicarló i que ha estat mesclat i editat per Bossa Records i que ha comptat amb la col·laboració de l'IMAC (Institut Municipal d'Acció Cultural), de l'ajuntament de Lleida. Festeria
7. Altres	www.firesifestes.com/Fires/F-Moros-i-Cristians-Lleida.htm www.goldenweblleida.com/miclleida/festa_cast.asp

1. Nom	FECOLL (Federació de Colles de l'Aplec del Caragol)
2. Tipus	Associació
3. Adreça	C. Obradors 2, Lleida Per veure imatge: //maps.google.es/maps?client=firefox-a&rls=org.mozilla:es-ES:official&hl=es&tab=wl
4. Horaris i telèfon	Secretaria tècnica: Dilluns i dimecres de 18:30 a 20.30 h. Miquel Mesalles (Colla Banyuts) Tel. 973 281473
5. Web	http://www.aplec.org/
6. Aspectes a destacar	Cada any que passa l'aplec del caragol va prenent més i més força, com la seva web. Actualment la web de l'aplec ens informa de: Programa de l'aplec L'aplec del caragol (Setmana Cultural i els 3 dies de l'Aplec) L'aplec de tardor (Un diumenge d'Octubre) Fecoll és l'entitat que aglutina les colles participants en l'Aplec del Caragol. La Federació es va constituir de forma definitiva el 17 de febrer de 1985 com a entitat cultural i recreativa, encara que ja feia molts anys que havia assumit l'organització de la festa amb en Manolo Calpe al capdavant com a responsable. En l'actualitat, la Federació es regeix per una Junta Directiva permanent i s'estructura en àrees de treball diferenciades que compten amb el suport del Consell de Colles i els membres de la Comissió de Festes. La Federació concentra la major part dels seus esforços en l'organització de l'Aplec del Caragol (maig) i l'Aplec de Tardor ó Trobada de Colles (octubre). A banda, organitza la Setmana Cultural que precedeix la festa maig i altres activitats com la Castanyada, la participació en el Carnestoltes... Dins de l'àmbit institucional, la FECOLL promou les relacions amb altres entitats vinculades al món de l'oci, la gastronomia o la cultura. L'agermanament amb associacions de Cartagena, Tudela,

	França, Itàlia... i els intercanvis amb altres grups han atorgat a la festa de l'Aplec una projecció impensable quan va iniciar la seva activitat l'any 1980. Història de l'Aplec. Notícies com: Jornades Gastronòmiques del Caragol amb 36 restaurants de Lleida. El Caragol Tour porta el sabor de l'Aplec a Barcelona. Placa de cava per al Palau de la Paeria. Exposició del Concurs de Cartells XXX Aplec del Caragol. Caragol Tour de llibres i roses, a Madrid... entre moltes d'altres. Revista: L'Aplec és la revista oficial de la FECOLL on es troba tota l'informació sobre l'aplec del Caragol. Contacte (en l'apartat web i telèfon). Patrocinadors (suport, col·laboradors i col·laboradors esportius). Racó del penyista Totes les colles (nom de la colla, breu descripció, any de fundació, foto i l'enllaç amb la pàg.web si en té). Botiga (Caragols, Música, Tèxtil, Llibres, Varis). Links (enllaços que poden resultar d'interès). Per descarregar (fons de pantalla, àudio, fotos) Com a altres dades d'interès la seva targeta-visa que inclou descomptes i altres ofertes en establiments de Lleida, la central de la comanda (per comprar articles de l'Aplec), el caragol tour 2009 i Primavera amb sabor d'Aplec. El Caragol tour 2009, consisteix en que els alumnes d'hostaleria i turisme viatgen per diferents restaurants d'Espanya donant a conèixer els caragols de Lleida, i la seva tradicional Aplec del caragol. Primavera amb sabor aplec, són unes jornades gastronòmiques que es realitzen a Lleida del 9 al 24 de Maig per celebrar el 30è aniversari de l'Aplec, la FECOLL, amb la col·laboració "La Caixa", ha organitzar unes jornades gastronòmiques que tindran lloc en diversos restaurants de Lleida. Els Restaurants oferiran menús amb caragols cuinats de formes tradicionals i altres més innovadores.
7. Altres	L'Aplec del caragol es considerada Festa d'interès turístic nacional · Festa nacional d'interès tradicional. Per posar-vos en contacte amb FECOLL: aplec@aplec.org

1. Nom	Orfeó Lleidatà
2. Tipus	Associació
3. Adreça	C. Darrera Sant Martí s/n Per veure imatge: //maps.google.es/maps?client=firefox-a&rls=org.mozilla:es-ES:official&hl=es&tab=wl
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 233 554
5. Web	http://www.orfeolleidata.cat/orfeop.php?idx=1
6. Aspectes a destacar	En la pàgina principal de l'orfeó trobem dos apartats diferents, el primer que informa s'obre l'orfeó, una galeria de fotos, notícies i per últim l'apartat on ens hi podem posar en contacte. En el segon apartat hi consta: COR: la seva història, el repertori de cançons, el tríptic informatiu i l'adreça per posar-vos en contacte. En concret la seva història: <i>L'Orfeón Leridano</i>, primera coral en dur aquest nom, fou fundat l'any 1860. El 23 de març de 1862 l'alcalde Fuster va lliurar la primera senyera als cantaires lleidatans. Després d'un altre breu intent d'Orfeó Lleidatà, el 1919 la Societat Coral La Violeta –cor claveria fundat l'any 1895- es transformà en cor de veus mixtes i pren el nom d'Orfeó Lleidatà. L'any 1938 l'activitat de l'Orfeó es paralitzà arran de la desaparició del seu mestre, Antoni Virgili i Piñol. El 1952, de la mà del seu fill, Lluís Virgili i Farrà, s'inicià una nova etapa de l'Orfeó Lleidatà. El 1991 pren el relleu en la direcció Lluís M. Virgili i Trilla, fill de l'anterior, i des del 1996 fins al juliol del 2004 n'és la directora Rosa M. Pujol i Giménez. Al llarg de la seva història ha realitzat actuacions per tot Catalunya, a la resta de l'estat, i a França, Itàlia, Andorra, Suïssa, Alemanya, Txèquia i Hongria. El repertori del cor és divers: música religiosa, cançó popular, musicals, etc. Ha estat precursor de negres espirituals en els anys 60, cant gregorià i cançó popular. Ha participat en concerts amb orquestra interpretant el Requiem de Fauré, el Gloria de Vivaldi, la Cantata 147 de Bach, la Missa de la Coronació de Mozart, el Stabat Mater de Haydn, el Messias de Haendel, la Novena Sinfonia de Beethoven, entre altres. En l'actualitat L'Orfeó l'integren una cinquantena de cantaires sota la direcció de Pedro Pardo.

L'Orfeón Leridano, primera coral en dur aquest nom, fou fundat l'any 1860. El 23 de març de 1862 l'alcalde Fuster va lliurar la primera senyera als cantaires lleidatans. Després d'un altre breu intent d'Orfeó Lleidatà, el 1919 la Societat Coral La Violeta –cor claveria fundat l'any 1895- es transformà en cor de veus mixtes i pren el nom d'Orfeó Lleidatà.

El repertori del cor és divers: música religiosa, cançó popular, musicals, etc. Ha estat precursor de negres espirituals en els anys 60, cant gregorià i cançó popular. Ha participat en concerts amb orquestra interpretant el Requiem de Fauré, el Gloria de Vivaldi, la Cantata 147 de Bach, la Missa de la Coronació de Mozart, el Stabat Mater de Haydn, el Messias de Haendel, la Novena Sinfonia de Beethoven, entre altres.

En l'actualitat L'Orfeó l'integren una cinquantena de cantaires sota la direcció de Pedro Pardo.

ORQUESTRA DE CAMBRA: L'Orquestra de cambra de l'Orfeó Lleidatà és un nou projecte de l'entitat que pretén ampliar el ventall de grups cambrístics de la nostra ciutat per poder enriquir el repertori del cor i assumir grans projectes musicals.

EMOL. ESCOLA DE MÚSICA: QUI SOM? Som un centre educatiu que ofereix formació musical per a totes les edats i interessos, basada en la pràctica musical (cant coral, grups instrumentals, orquestra...) donant una visió plural i global de les diferents formes de fer, viure i sentir la música.

QUÈ FEM? Oferim un àmpli ventall d'activitats que van des de la sensibilització, a partir d'un any, fins a la música per adults amb mòduls específics i tallers monogràfics que amplien i adapten l'oferta educativa a les necessitats de cadascú.

El centre educatiu te una oferta educativa, projecte baldufa, tallers i projecte baldufa prenatals. Són activitats força àmplies destinades a pares amb nadons o també les altres activitats destinades a tot tipus d'usuari.

AULA DE CANT: L'Aula de Cant és la proposta que l'Orfeó fa a tots aquells que volen cultivar l'afecció pel cant, per la veu, sigui quina sigui la seva motivació i coneixements.

CICLES DE CONCERTS: Moments musicals, 7è Cicle de Concerts Familiars , Sincrònic 2008, Festival de Música Contemporània i de nova creació , Musiks, 4t Cicle de Joves Intèrprets i 30 minuts de música al Museu de Lleida.

ACTIVITATS D'ESTIU:

Estiuart 2009 és un Casal d'expressió artística per a nens i nenes de 3 a 12 anys. Es realitzen diferents torns, Durant finals de Juny i tot el mes de juliol.

A dotze cordes : Curs per a joves instrumentistes. L'EMOL-escola de organitza, per cinquè any, un curs de música a la colònia Plana-Franch de Tírvia (Pallars Sobirà), **del 23 al 30 d'agost**, adreçat a joves

instrumentistes de **violí, viola, violoncel i flauta travessera** que tinguin **entre 8 i 18 anys**.

Cantarelles d'estiu. Tírvia 2009. Colònies per a nens de 8 a 17 anys. Es realitzen diferents torns.

L'ESTATGE SOCIAL: és un local que l'orfeó lleidatà en construcció. Han estat molt els inconvenients econòmics per poder acabar la primera i segona fase de construcció però sembla ser que ara ja comença a treure cap, i d'aquí pot temps ja podran utilitzar l'estatge social per a donar classes.

CASA DE COLÒNIES: Mostra informació de on és la casa que els nens i nenes aniran de colònies.

AGENDA D'ACTIVITATS (no disponible)

COL·LABORADORS: L'Orfeó Lleidatà obre les portes a les empreses i institucions, a participar en els diferents projectes de l'Orfeó, sempre basats en la qualitat, innovació i prestigi de l'entitat musical degana a les terres de Lleida, que l'any 2011 celebrarà el 150è aniversari. Si et una empresa i institució i et vols ficat en contacte truça'ls: 630 834 710

Bloc del Cor: en aquest apartat si que disposen de la informació de les properes activitats que realitzarà el cor.

També hi ha vídeos d'algunes actuacions i el bloc, on les alumnes es passen la informació i comentaris sobre el que fan a l'escola diàriament.

Bloc de l'EMOL: <http://blocdelemol.blogspot.com/> En aquesta pàgina hi trobaràs tota la informació tant en imatges com en fotos de tot allò que fan a l'escola: sortides, tallers, activitats...

FES-TE SOCI:

Què es pot fer a través :GESTIONS ON-LINE? Inscripció tallers un món de música, Tallers un món de música (escoles), Preinscripcions emol, Estadades a Tírvia, Contacta amb nosaltres, Fes-te soci, Cantarells d'estiu, Projecte Baldufa i Inscripció newsletter.

1. Nom	Associació cultural Neret
2. Tipus	Associació
3. Adreça	Centre de recursos Juvenils Palma. C. La Palma, 6-10. Lleida. Per veure imatge: //maps.google.es/maps?client=firefox-a&rls=org.mozilla:es-ES:official&hl=es&tab=wl
4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://www.neret.org/2008/sec/inici/index.php
6. Aspectes a destacar	L'Associació Cultural Neret és una entitat sense afany de lucre al servei dels infants, adolescents, joves i/o adults i que organitza diverses activitats culturals a través de les seccions que la conformen: publicacions, coral, excursionisme/muntanyisme, esports i colònies. L'entitat està registrada amb el número 1955 al Servei d'Associacions del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Tothom pot fer-se soci de l'entitat. Només cal sol·licitar-ho per escrit, mitjançant una butlleta que podeu descarregar-vos clicant aquí. Un cop ben complimentada i signada, cal lliurar-la a la nostra secretaria i pagar la quota anual. Tenen un fòrum on tothom pot dir de les seves, un àlbum de imatges i una revista. És una manera de crear un vincle d'amistats i realitzar sortides tots junts.
7. Altres	Per a fer-te soci: • Quota menors d'edat, que suposa una quantitat de 10,00 € anuals. • Quota majors d'edat, que suposa una quantitat de 18,00 € anuals. • Quota majors d'edat familiar, que descompta a mesura que s'incrementa el número de socis d'un mateix nucli familiar: - o Primer soci: 18,00 € - o Segon soci: 15,50 € - o Tercer soci: 11,00 € - o A partir del quart soci: 7,00 €

1. Nom	Associació lleidatana per a la síndrome de Down
2. Tipus	Associació
3. Adreça	Plaça Sant Pere 3, baixos Secà de Sant Pere, Lleida Per veure imatge: //maps.google.es/maps?client=firefox-a&rls=org.mozilla:es-ES:official&hl=es&tab=wl
4. Horaris i telèfon	Horari d'atenció de 9:30 A 13:30 h de 16:00 A 20:00 h 973 22 50 40
5. Web	info@downlleida.org
6. Aspectes a destacar	Dins la seva pàgina web i podem trobar la següent informació: Presentació, Junta, Departaments, Actualitat, Agenda, Publicacions, Síndrome Down, Contacta, Links i Audiovisuals.

Fauna

1. Nom	Centre de recuperació de la fauna salvatge de Vallcalent
2. Tipus	Fauna
3. Situació geogràfica	Partida de Vallcalent, núm. 63
4. Horaris i telèfon	Centre de Fauna de Vallcalent Persona de contacte: Damià Sánchez 25195 Lleida Tel. 973 282 276 Fax: 973 283 684 faunaihabitat@terra.es
5. Web	
6. Aspectes a destacar	És un lloc on es guareixen els exemplars d'animals de fauna salvatge autòctona que es troben ferits o desvalguts. En aquests centres s'intenta la seva recuperació clínica i la seva aclimatació a la vida lliure per tal de poder tornar-los a la natura amb garanties de que puguin sobreviure. <u>Es realitzaven visites, però actualment no es troba en funcionament aquest servei.</u>

Espais naturals

1. Nom	Parc Municipal de la Mitjana
2. Tipus	Espai natural
3. Situació geogràfica	Està situat a l'entrada de la ciutat de Lleida Per veure imatges: a la web que a continuació es proporciona.
4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://www.lleidatur.com/cat/la_mitjana_turisme_accessible.html
6. Aspectes a destacar	Espai natural que conserva en molt bon estat ecosistemes representatius del bosc de ribera de la terra baixa mediterrània. La finalitat del parc és compatibilitzar l'ús públic de l'espai natural amb els valors ecològics que conté. Les 90 hectàrees de superfície han permès una ordenació de l'espai amb itineraris senyalitzats, equipaments per a l'observació i el gaudi de la natura i l'organització d'activitats d'educació ambiental i restauració ecològica, que han convertit el Parc de la Mitjana en un indret emblemàtic per als ciutadans. Àlbers, xops, tamarius, bernats pescaires, blauets, teixidors.... són algunes de les espècies de plantes i animals que podem trobar a la Mitjana L'origen del nom Mitjana té a veure amb les mitjanes del riu, que són illes fluvials que es formen quan el riu es divideix en diferents braços. Això és típic del curs baix dels rius madurs, on l'aigua flueix més lentament perquè hi ha poc pendent, i és freqüent que es produeixin acumulacions de graves al mig del riu que després són colonitzades per la vegetació de ribera. La vegetació de ribera, adaptada a ambients amb molta disponibilitat d'aigua, és exuberant, creix ràpidament perquè disposa de nutrients abundants i aigua, i crea un microambient ombrívol i humit. Aquest és l'hàbitat per a una fauna diversa que troba refugi a les bardisses i aliment amb els fruits dels arbustos, entre la fullaraca o a les zones amb aigües poc fondes on creixen les plantes aquàtiques. El Parc de la Mitjana és dotat amb els elements necessaris perquè sigui accessible per a totes les persones en gran part dels seus espais i itineraris:

1. L'accés a **les taules de pícnic** per a les persones que van amb cadira de rodes o la senyalització per a cecs o persones amb deficiència visual.
2. **Disminució dels pendants** per permetre el pas de persones amb cadira de rodes; construcció **d'una vora al lateral dret** del camí per conduir les persones amb problemes visuals que caminen amb bastó; **prolongació de tarimes dels ponts i les passarel·les** sobre el riu i els braços secundaris, per eliminar els esglaons i disminuir els desnivells que dificultaven l'accés rodat.
3. **Senyalització general de situació al parc:** panells indicatius dels camins accessibles i els principals punts d'interès del recorregut (riu, bosc, centre d'interpretació, observatoris...), com també cartells explicatius amb relleu i en llenguatge braille.
4. **Observatoris d'aus** adaptats per facilitar la visió dels ocells a les persones assegudes en cadira de rodes.

1. Nom	El camí del riu
2. Tipus	Espai natural
3. Situació geogràfica	Va des del parc de la Mitjana fins als aiguamolls de Rufea i l'ermita de Butsènit, i fins al canal de Seròs.

4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://sostenibilitat.paeria.cat/espais-naturals/el-cami-del-riu
6. Aspectes a destacar	L'Ajuntament de Lleida apropa l'entorn natural del Camí del Riu als ciutadans i aprofita els recursos de la zona, un paisatge fluvial de gran riquesa biològica, per potenciar l'educació ambiental i la interpretació de la natura. El Camí del Riu transcorre pel marge dret del riu al llarg de 16,35 km des del parc de la Mitjana fins als aiguamolls de Rufea i l'ermita de Butsènit, i fins al canal de Seròs pel marge esquerre. A l'alçada de Rufea s'ha instal·lat una nova passarel·la que creua el riu i i dues zones de descans al

Xoperal d'en Tòfol i al canal de Seròs.

Resseguint el camí del riu, ben segur que ens adonarem del valor del Segre com a corredor ecològic i territorial. I és que quan mirem com el riu passa, ens ofereix aigua, paisatge, fauna i vegetació. Però el riu també connecta. Si el seguim des de Granyena fins a Butsènit descobrirem vestigis del passat: ermites, molins, canals, sèquies, hortes... mostres de la concentració d'activitats productives que la presència de l'aigua ha provocat.

El camí del riu és una invitació a descobrir-ho, tot gaudint i conservant aquesta continuïtat fluvial, que s'inicia al naixement del Segre, a l'alta Cerdanya francesa i continua fins la seva desembocadura al riu Ebre, a Mequinensa.

Esports

1. Nom	Centre Excursionista de Lleida
2. Tipus	Recurs d'esport
3. Adreça	C. Comerç, 25 Lleida
4. Horaris i telèfon	De dilluns a divendres, de les 19'30h. a les 22h Telèfon: 973-242329 - Fax: 973-234497
5. Web	http://www.cel.cat/index.htm
6. Informació	El Centre Excursionista de Lleida, que té el seu origen en l'associació fundada amb el mateix nom a Lleida l'any 1.906, és una entitat constituïda per promoure el coneixement i la pràctica de les activitats de muntanya en totes les seves modalitats, com també per a l'estudi i divulgació dels aspectes culturals que hi tenen relació. Els objectius del Centre Excursionista de Lleida són: • Promoció del coneixement i la pràctica dels esports de muntanya en totes les seves modalitats. • Estudi i divulgació dels aspectes culturals que hi tenen relació • El Centre Excursionista de Lleida considera l'esport com una forma de cultura i aquesta com un camp d'actuació. • El Centre Excursionista de Lleida té com a camp d'actuació i promoció la cultura catalana. • La llengua catalana és la llengua d'ús habitual i preferent en totes les actuacions. Les activitats que es duen a terme són: • Excursionisme (de baixa, mitja i alta muntanya). • Senderisme. • Escalada en totes les modalitats (esportiva, clàssica, en gel). • Alpinisme. • Bicicleta de muntanya.

- Raquetes.
- Esquí (de muntanya i de fons).
- Espeleologia.
- Barrancs.
- Activitat subaquàtica.
- Sortides en família amb nens petits.
- Vies ferrades.
- Organització de proves competitives i no competitives: Marxa de Regularitat, Cuita el Sol, Transmontsec, Raid d'Aventura, Marxa de Raquetes, Ral·li d'Alta Muntanya.
- Organització d'esdeveniments culturals: Premi fotogràfic Oscar Ribes, Cicle de Projeccions Jordi Guivernau, Cicle de Projeccions d'Alpinisme i Escalada, exposicions, Pessebre al cim d'una muntanya, Diada del Camí de Muntanya.
- Organització de cursos d'escalada, alpinisme, espeleologia, orientació.
- Edició i col·laboració en edicions de publicacions: revista "Aresta", guia "Escaladas en la Noguera", guia "El Montsec i muntanyes veïnes", guia "La Serra del Boumort i muntanyes veïnes", mapa de la "Serra de Boumort", mapa del "Montsec d'Ares", guia "Itineraris pel Front del Segre", guia "En BTT per la vall de Tuixent i la Vansa", guia "25 Excursions pel Front del Pallars".
- Rocòdrom. Per tal d'utilitzar el rocòdrom, a la pàgina web hi ha la normativa i l'autorització per grups.

1. Nom	Unió Esportiva de Lleida
2. Tipus	Recurs d'esport
3. Adreça	Travessera Dr. Fleming, S/N 25006 Lleida Per veure imatge: http://www.unioesportivalleida.cat/contacte.html
4. Horaris i telèfon	973 72 77 97
5. Web	http://www.unioesportivalleida.cat/
6. Informació	El Club i la Ciutat Des de la seva fundació, la Unió Esportiva Lleida s'ha caracteritzat per ser una inesgotable font de participació ciutadana per les nombroses activitats socials, culturals i esportives que el club ha dut a terme, i que són el reflex d'una societat avançada i dinàmica. El nostre club se sent orgullós dels forts i estrets lligams que l'uneixen amb la ciutat, la província i els seus ciutadans i les institucions que els representen. La Paeria i la Diputació de Lleida són les principals institucions que donen el seu suport a la Unió Esportiva Lleida i a l'esport Lleidatà. La nostra entitat forma part integrant del passat, present i futur de Lleida i aspira en tot moment a representar tant l'esport base com l'esport d'elit lleidatà. La U.E. Lleida promociona a través de les seves samarretes sponsors com AraLleida, Fruita de Lleida i Lleida Ciutat Europea de l'Esport '08 per donar a conèixer la riquesa cultural i el dinamisme econòmic de les nostres terres.

1. Nom	Club esportiu de bàsquet de Lleida
2. Tipus	Recurs d'esport
3. Situació geogràfica	Pavelló Barris Nord Lleida, Catalunya
4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://www.lleidabasquet.com/ca/
6. Informació	El club va néixer l'estiu de 1997 com una necessitat de la ciutat i les comarques de Lleida d'aconseguir unificar el bàsquet que es practicava llavors en un únic projecte comú i ambicions. Aprofitant el treball realitzat el C.E. Maristes es va crear l'estructura del Club Esportiu Lleida Basquetbol. Aprofitant l'estructura del Club Esportiu Maristes de Lleida, es va jugar en la Lliga LEB al Pavelló Onze de Setembre fins assolir el salt a l'ACB, màxima categoria del basquet espanyol, on l'equip jugà quatre temporades consecutives. La temporada 2004/2005 l'equip baixa a la LEB, per culpa dels mals resultats aconseguits aquell any. El color del seu equipament és el blau L'equip disputa els seus partits com a local al nou Pavelló Barris Nord esponsoritzat actualment amb el nom de Plus Pujol Lleida.

1. Nom	Club Tir amb arc de Pardinyes
2. Tipus	Recurs d'esport
3. Adreça	Josep Brocal Mañas Sant Pere Claver, 5 25005 Lleida Per veure imatge: http://www.arcpardinyes.com/ubicacion/ubicacion2.htm
4. Horaris i telèfon	973 23 90 09
5. Web	http://www.arcpardinyes.com/
6. Informació	El Club de Tir amb arc duu a terme diferents activitats: - Campionats. - Entrenaments infantils. - Activitats per als socis com celebració de festes, etc. - Exhibicions.

1. Nom	Club de tennis Urgell
2. Tipus	Recurs d'esport
3. Adreça	Partida de Balafia, 132 25196
4. Horaris i telèfon	973 23 40 37 - 973 22 05 15
5. Web	
6. Informació	El club es va concebre al principi per a la pràctica del tennis, però també s'ha volgut cuidar les necessitats de la resta de la família i les seves altres aficions. Per això s'ha creat les estructures necessàries per a la pràctica d'altres esports i així fossin aprofitades per tota la família en general. Es disposa, entre altres àrees, de: - 14 Pistes de tennis (terra) - 2 Pistes de tennis (quik) - 1 frontó - 1 Camp de futbol 7 (terra) - 1 Pista de futbol sala - 1 Pista de bàsquet - 1 Frontó - 1 Piscina - 1 Piscina (nens) - 2 Pistes de petanca ALTRES INSTAL·LACIONS Escola de tennis (transport propi) Parc Infantil Gran Solàrium Zona enjardinada Parquing cobert (150 vehicles)
7. Altres	Si es desitja contactar amb el Club per qualsevol motiu, a l'enllaç següent es troba el formulari per emplenar: http://www.puntodeset.com/procesos.exe/FormularioClubs?MailDestino=&CodClubDestino=603&ClubDestino=%20CLUB%20DE%20TENIS%20URGELL

Festes i fires

1. Nom	Fira Natura															
2. Tipus	Fires i festes															
3. Situació geogràfica	Recinte firal de Fira de Lleida. Palau de Vidre + Carpa addicional. Camps Elisis de Lleida: Av. de les Garrigues, núm 1. Lleida Per contactar: IPCENA: C/ Plaça dels Gramàtics, N° 2 (Baixos)															
4. Horaris i telèfon	Telèfon: 973 26 37 93 Fax: 973 26 61 29 *Dades Fira 2009: Del 3 al 5 d’Abril del 2009 INAUGURACIÓ: Divendres 3 d’Abril a les 17:00 hores. CLOENDA:Diumente, 5 d’Abril a les 21:00 hores. HORARI D’OBERTURA AL PÚBLIC: Divendres: de 17:00 a 20:30 h. Dissabte i Diumenge: De 10:00 a 20:30 h per als visitants.															
5. Tarifa	*Dades Fira 2009: PREUS DE FIRA NATURA 2009 <table><tr><td>Dia</td><td>Horari</td><td>Preu</td></tr><tr><td>Divendres</td><td>17:00 a 20:30 h</td><td>Gratuït</td></tr><tr><td>Dissabte Matí *</td><td>10:00 a 14:00 h</td><td>3 €</td></tr><tr><td>Dissabte Tarda</td><td>14:00 a 20:30 h</td><td>5 €</td></tr><tr><td>Diumenge</td><td>10:00 a 21:00 h</td><td>5 €</td></tr></table> * L’entrada del dissabte al matí és vàlida per continuar dins la Fira durant tot el dia.	Dia	Horari	Preu	Divendres	17:00 a 20:30 h	Gratuït	Dissabte Matí *	10:00 a 14:00 h	3 €	Dissabte Tarda	14:00 a 20:30 h	5 €	Diumenge	10:00 a 21:00 h	5 €
Dia	Horari	Preu														
Divendres	17:00 a 20:30 h	Gratuït														
Dissabte Matí *	10:00 a 14:00 h	3 €														
Dissabte Tarda	14:00 a 20:30 h	5 €														
Diumenge	10:00 a 21:00 h	5 €														

	Si presenteu el <u>Carnet Jove</u>, el carnet d'estudiant o bé, si esteu jubilats/des gaudireu d'un descompte de 1 € a l'entrada del dissabte i de 2 € a l'entrada del diumenge. Els menors de 14 anys i socis/es d'IPCENA tenen l'entrada gratuïta a Fira Natura. Per obtenir els descomptes esmentats, es requerirà la corresponent acreditació.
6. Web	http://www.firanatura.ipcena.org/
7. Aspectes a considerar	Fira Natura, dedicada al Medi Ambient i la qualitat de vida, és un dels majors exponents firals pel que fa al medi ambient i la qualitat de vida dels que es realitzen a Catalunya i Aragó, essent el més important de l'àrea d'influència de la ciutat de Lleida, que compta amb un públic potencial de 350.000 habitants. Fira Natura va néixer i continua ferma amb l'objectiu de promoure un ús responsable del medi ambient afavorint la convivència respectuosa de la societat, consolidant-se en el decurs dels seus 11 anys de vida com la segona fira de medi ambient més important de Catalunya. Els estrictes criteris d'admissió i el seu creixement de més d'un 200% en expositors i visitants, segueixen sent un aval de qualitat, competència i confiança que la converteixen en un punt de referència nacional i internacional. Participi en una fira plena d'èxits, experiències, activitats i jornades tècniques de màxima actualitat. SECTORS: A Productors i Elaboradors ecològics. B Bioconstrucció i Energies Renovables. C ONG's - Organitzacions No Governamentals. D Educació Ambiental i Turisme Rural. E Tèxtil i Calçat. F Artesania. G Salut i Higiene. H Llibreria i Música. I Alimentació Biològica. J Gestió Ambiental. K Institucions.

SERVEIS:

Àrea d'informació i megafonia, Consigna i Guarda-roba, Assistència Mèdica, Eco-bar, Bio-restaurant i àrea de descans, Ludoteca infantil, Aparcament de Bicicletes vigilat, guarderia de gossos, etc.

ESPAIS:

Exposició General, Exposicions divulgatives, Sala de projeccions, espais educatius d'animació i lleure. Durant la fira es realitzaran diversos actes de caire divulgatiu.

ACTIVITATS PARAL·LELES:

Conferències, Tallers, Projeccions, Activitats didàctiques per a centres educatius, Activitats lúdiques, Mostres i Concursos.

1. Nom	Festa del Medi Ambient
2. Tipus	Fires i festes
3. Situació geogràfica	D'efectua al Parc de la Mitjana
4. Horaris i telèfon	Entorn al dia 5 de juny es realitza anualment la festa del medi ambient
5. Tarifa	Entrada gratuïta
6. Web	
7. Aspectes a considerar	L'objectiu de la diada és donar a conèixer, d'una manera lúdica, espais, activitats i actituds respectuoses amb el medi ambient.

1. Nom	Fira de Lleida
2. Tipus	Fires i festes
3. Situació geogràfica	
4. Horaris i telèfon	Entrar a la pàgina web i seleccionar la fira desitjada.
5. Tarifa	
6. Web	http://www.firadelleida.com/cat/index.asp
7. Aspectes a considerar	La Fira de Lleida és una fundació privada encarregada de la organització de fires i congressos a la ciutat de Lleida. La seva fundació data de 1946. Cada any es celebren unes 22 activitats de les quals cal destacar la Fira Agrària de Sant Miquel que se celebra coincidint amb la festivitat de Sant Miquel i que ja porta celebrades 53 edicions. Fires i congressos destacats: • Fira Agrària de Sant Miquel i Eurofruit. • Municipalia: Saló internacional d'equipaments i Serveis Municipals. • Decorhàbitat: Saló de mobiliari, decoració, interiorisme i art. • Petitàlia: Fira de Serveis i Equipaments per als més petits. • LleidaPorc: Fira internacional d'equipaments i serveis pel sector porcí. • Lleida Retro: Fira d'automòbils, motocicletes i recanvi antic i clàssic. • Cucalòcum: Parc de la infància i la joventut de Lleida.

1. Nom	L'Aplec del Caragol
2. Tipus	Fires i festes
3. Situació geogràfica	Es dona en diversos escenaris de forma simultània
4. Horaris i telèfon	L'Aplec comença el divendres a la tarda i es perllonga durant el dissabte i el diumenge.
5. Tarifa	Oberta al públic
6. Web	http://www.aplec.org/cat/index.asp
7. Aspectes a considerar	L'Aplec del Caragol de Lleida és una festa gastronòmica organitzada al voltant de la cuina del caragol que se celebra a la ciutat de Lleida a la fi de maig. Declarada té els seus orígens al 1980, en una primera caragolada celebrada per un grup d'amics a la vora el riu Segre. Els àpats de l'Aplec tenen com a principal ingredient el cargol, és per això que el seu consum es dispara de forma espectacular durant el mes de maig. De la resta de la península, del nord d'Àfrica, de Sudamèrica... de tot arreu arriben cargols a Lleida per a satisfer collistes i visitants. Dins del recinte de la festa hi ha una zona de degustació oberta al públic en general que, a preus populars, ofereix diversos tipus de caragols. Si hi ha una cosa que crida l'atenció d'aquesta gran festa gastronòmica són les seves xifres: 12 tones de caragols. Aquesta és la quantitat de gasteròpodes que es consumeixen en els tres dies que dura la festa. Un autèntic banquet. Al voltant de la gastronomia, l'Aplec gaudeix d'un extens programa d'activitats: els espectacles, la música de les xarangues, les revetlles, les exhibicions de dansa i castellers, divertits concursos...

1. Nom	Les colles sardanistes
2. Tipus	Fires i festes
3. Situació geogràfica	
4. Horaris i telèfon	Consultar pàgina web
5. Tarifa	
6. Web	http://imac.paeria.es/ca/culturaPopular/sardanes/index.aspx
7. Aspectes a considerar	Del febrer i fins al desembre, Lleida gaudirà d'una àmplia programació de sardanes i música per a cobla a la ciutat amb la presència d'algunes de les millors cobles de Catalunya. En aquesta programació hi podrem trobar des de ballades, fins a concerts, els aplecs, etc.

1. Nom	Les colles geganteres
2. Tipus	Fires i festes
3. Situació geogràfica	
4. Horaris i telèfon	Sortides dels Gegants de la Paeria de Lleida Distingim dos tipus de sortides; per una banda, les que vénen fixades dins del calendari festiu de la ciutat, i per l'altra, les participacions en trobades geganteres. L'ordre dels Gegants en la cercavila serà: Gegantons, Reis, Moros, Xinesos, Romans i Faraons. En les sortides fixades dins del calendari festiu de la ciutat trobem: ● La Cavalcada de Reis, 5 de gener ● La Festa Major de Maig. Sant Anastasi, - Sortida del Pregó i seguici - Processó, 11 de maig - Ofrena de flors, 11 de maig - Batalla de flors, 11 de maig - Trobada de Gegants - Cloenda de la Festa Major Retreta Final ● La Romeria dels Fanalets de Sant Jaume, 24 de juliol ● La Diada de la cultura popular i tradicional de la ciutat, als voltants de l'11 de setembre ● Les Festes de la Tardor, - Seguici popular, 29 de setembre, Sant Miquel ● Durant els dies de la Festa Major de Maig i les Festes de Tardor, els Gegants romandran exposats al pati de la Paeria ● Per a la participació en trobades geganteres: Sortides dels Capgrossos Els Capgrossos, a diferència dels Gegants, no tenen per costum participar en trobades de capgrossos. Així, les sortides dels capgrossos vénen fixades en el calendari festiu i són les següents: ● La Cavalcada de Reis, 5 de gener

	● La Festa Major de Maig. Sant Anastasi, - Sortida del Pregó i seguici - Batalla de flors, 11 de maig ● La Diada de la cultura popular i tradicional de la ciutat, als voltants de l'11 de setembre ● Les Festes de la Tardor - Seguici popular, 29 de setembre, Sant Miquel
5. Tarifa	
6. Web	http://imac.paeria.es/ca/culturaPopular/CPiT/capgrossosGegants/index.aspx
7. Aspectes a considerar	Els Gegants de Lleida són un símbol de la ciutat i la seva presència en actes festius suposa un reconeixement i una acceptació del seu protocol, per part de les entitats organitzadores dels actes. Actualment la Colla Geganterera dels Gegants de la Paeria, és l'encarregada de fer-los sortir en els actes festius i protocol·laris que se celebren a la ciutat. Per la seva banda, l'Institut Municipal d'Acció Cultural és el responsable de vetllar perquè els Gegants es conservin. La indumentària que els geganters utilitzen en els actes en què participen és igual per a tothom, atès que es tracta de veure una uniformitat. El vestit és senzill, està format per unes sabates d'esport, uns pantalons foscos i una samarreta polo, amb la parella de Gegants emperadors romans brodada a l'esquena. Els Gegants ballen el Ball dels gegants de Lleida. És per aquest motiu que han d'anar acompanyats d'una formació de música tradicional, que actualment és una colla de grallers. Aquest acompanyament amb gralles és relativament modern, antigament s'ha constatat que hi anaven altres acompanyaments, un dels més coneguts i habituals en el s.XX seria el clarinet i el timbal. En ocasions excepcionals, si hi ha consentiment per part de l'Institut Municipal d'Acció Cultural i queda justificat pel tipus de festa que se celebra, els Gegants poden anar acompanyats per altres grups musicals, com bandes de música i orquestres.

Institucions educatives

1. Nom	Mediateca Municipal Josep Alcobé
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	C. Bisbe Torres, 2 25002 Lleida Per veure imatge: http://telecentres.paeria.es/telecentres/fitxers_usuari/Image/planols/MEDIATECA.jpg
4. Horaris i telèfon	De dimarts a dissabte: matí de 10h a 13h De dilluns a divendres: tarda de 16:30h a 19:30h 973 700 648 - 973 700 649
5. Web	telecentres@paeria.cat
6. Aspectes a considerar	Situada en el centre de la ciutat, el seu concepte de creació és totalment distint a les altres ludoteques. Inicialment direm que atén a una població diferent: adolescents i joves de 12 a 25 anys. D'altra banda, els recursos amb els quals compte, també són totalment diferents, ja que es tracta d'un espai ampli, dedicat, bàsicament a jocs amb ordinador. Situada, com ja s'ha dit, en el centre de la ciutat, molt bé comunicada amb el transport públic, ja que la majoria dels autobusos urbans efectuen parada davant mateix de la mediateca. Aquesta mediateca disposa de tres àrees diferenciades: <u>Zona de joc</u> Equipada amb 10 ordinadors connectats en xarxa, permet la utilització de jocs individuals, jocs en xarxa, jocs d'estratègia, jocs de simulació... <u>Zona Internet</u> Equipada amb 5 ordinadors connectats en xarxa permet tenir accés a Internet, bases de dades en Cd-rom, realitzar treballs en grup, consultar enciclopèdies i atlas multimèdia...

	<u>Zona de vídeo i discos compactes</u> És una tercera sala totalment insonoritzada i equipada amb equips de televisió, vídeo i equip de música, juntament amb una dilatada col·lecció de cintes de vídeo i discos compactes. Dóna la possibilitat d'escoltar música o de visionar cintes de vídeo, bé sigui individualment o en grup.
7. Altres	Aquests són altres serveis que s'ofereixen: Biblioteca. Tallers. Visites escolars. Visites d'altres institucions o centres. Visites a centres educatius (Ludoteca mòbil).

1. Nom	Ludoteca la Bordeta
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	C/ Antoni Soler, 1 25001 Lleida
4. Horaris i telèfon	Els matins i les tardes. 973 211 983
5. Web	ludobordeta@paeria.cat
6. Aspectes a considerar	Es troba situada en un barri perifèric de la ciutat. A pesar que és un barri que històricament sempre ha existit, en els últims anys ha experimentat un notable creixement demogràfic, amb el que hi ha gran quantitat de famílies joves, i per tant gran quantitat de nens i nenes. Va ser aquest el motiu que va dur a iniciar el procés de creació de ludoteques en aquest lloc concret. Finalitat Impulsar la creació de ludoteques, enteses com espais amb equipaments dirigits per un equip estable i professional amb projectes específics de joc i activitats lúdiques, oberts a nens i nenes de 3 a 12 anys. Destinatari Nens i nenes de la ciutat, d'edats compreses entre 3 i 12 anys. Atencions que ofereix • Diversos espais de joc. Biblioteca. Tallers. • Visites escolars. • Visites d'altres institucions o centres. • Visites a centres educatius (Ludoteca mòbil).

1. Nom	Ludoteca Centre Històric
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	C/ Tallada, 34-36 25002 Lleida
4. Horaris i telèfon	Els matins i les tardes. 973 700 462
5. Web	ludocentreh@paeria.cat
6. Aspectes a considerar	El segon lloc on es va creure oportú localitzar una ludoteca va anar en el centre històric de la ciutat. A pesar que l'índex de població en aquest barri és notablement inferior als altres, les característiques socioculturals del mateix van aconsellar aquesta ubicació. Situada en un dels extrems del barri, compleix una doble finalitat. D'una banda és un servei per als nens i nenes del barri, però d'altra banda a l'ester situada en aquest extrem facilita que els nens i nenes dels altres barris circumdants accedeixin a la mateixa, amb el que la integració en general de tots els menors del barri és molt major. Aquesta ludoteca atén a nens i nenes de 3 a 12 anys. Té els mateixos serveis que les altres ludoteques de la ciutat.

1. Nom	Ludoteca Capped
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	C/ Santa Cecilia, s/n 25001 Lleida
4. Horaris i telèfon	973 212 640
5. Web	ludocapped@paeria.cat
6. Aspectes a considerar	És la de més recent creació, situada en un dels barris del centre de la ciutat presenta una característica diferenciada de les altres ludoteques, disposa d'un jardí exterior de més de 1000 m2. Això permet poder programar activitats d'interior i exterior, pràcticament durant tot l'any, si exceptuem els mesos més crus de rigorós hivern. Aquesta ludoteca atén a nens i nenes de 3 a 12 anys i està equipada amb els jocs tradicionals d'interior, però també amb una sèrie de jocs d'exterior, que van des d'esports fins a grans castells de fusta, passant pels típics tobogans. A part d'aquestes característiques, posseeix els serveis comuns com les altres ludoteques de la ciutat: zona de jocs, tallers, etc.

1. Nom	Ludoteca mòbil
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	Pintor Morera i Galicia, 5 25006 Lleida
4. Horaris i telèfon	973 292 012
5. Web	
6. Aspectes a considerar	El concepte d'aquesta ludoteca és totalment diferent. És itinerant i es va desplaçant per la ciutat, a sol·licitud dels centres educatius majoritàriament, o bé d'altres entitats que ho sol·licitin en els horaris establerts. Atén a nens i nenes de 3 a 12 anys i està organitzada de tal manera que hi ha quatre grans baguls amb jocs adaptats a les diferents edats. Aquestes són algunes de les temàtiques: Tipus d'activitat: Tallers de jocs temàtics, tauler, simulació i rol Jocs de temàtica ambiental. Tallers de construcció i disseny de jocs. Tallers d'agricultura ecològica. Temàtica: Educació Ambiental Descripció de l'activitat: Fira de jocs diversos adreçada a grans grups de joves o adults. Taller de jocs temàtics en format de taules/maqueta/simulació/rol. Recursos educatius que s'emprèn: Jocs
7. Altres	Destinatari: Joves i adults

1. Nom	Ludoteca de Balàfia
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	Carrer El Penedès 10 25005 Lleida
4. Horaris i telèfon	La ludoteca obrirà tot el dia. 973 234 641
5. Web	ludobalafia@paeria.cat
6. Aspectes a considerar	Al matí, els usuaris seran els infants de 0 a 3 anys que no estan escolaritzats a les Escoles Bressol i que hauran d'anar acompanyats. Aquests, participen en el programa FIL (Família i Ludoteca). A la tarda, quan acabi l'horari escolar, es donarà entrada a la canalla més gran. La ludoteca de Balàfia ocupa un espai de 171 m², l'obra major del qual es va fer a la vegada que l'escola Bressol annexa. Els treballs de remodelació empresos en els darrers mesos han consistit en l'adequació del interior: revestiment del terra i del sostre, instal·lació de l'aire condicionat i l'electricitat, i col·locació del mobiliari i del bany. El pati de la ludoteca es comparteix amb l'escola Bressol.

1. Nom	Ludoteca Arenys de Segre
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	Gran Passeig de Ronda, 72, int. baixos
4. Horaris i telèfon	Del 25 de juny al 15 de setembre: de dilluns a divendres de 10:00-13:00 h A l'agost tancat. 973 274 935
5. Web	
6. Aspectes a considerar	Edats: Totes les edats

1. Nom	Ludoteca el Kangur
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	C. Enric Pubill, 17 baixos
4. Horaris i telèfon	Dilluns a Divendres: de 8:00-20:00 Dissabtes: de 9:00-14:00. Diumenges tancat, no fan vacances. 973 242 058
5. Web	
6. Aspectes a considerar	Dins aquesta ludoteca podreu portar a terme tot tipus de festes d'aniversaris, manualitats, tallers, conta contes, etc... S'hi troben diferents espais, com: Teatre/Sala d'actes, 5 sales polivalents, 2 aules, gimnàs, zones comunitàries i despatxos.
7. Altres	Totes les edats.

1. Nom	Ludoteca el Pati
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	Carrer Maragall, 34-36 25003 Lleida
4. Horaris i telèfon	Treballem de 09 a 14 hores i de 17 a 20.30 hores. Tanquem els Diumenges. No fem vacances. 973 289 677
5. Web	
6. Aspectes a considerar	A la nostra ludoteca podreu portar a terme tot tipus de festes d'aniversaris, manualitats, tallers, conta contes, etc.
7. Altres	Totes les edats.

1. Nom	Biblioteca pública
2. Tipus	Institucions educatives
3. Adreça	Rambla d'Aragó, 10 25002 Lleida Per veure la imatge: http://www20.gencat.cat/docs/Biblioteques/BP_Lleida/Imatges/Arxiu/mapab.jpg
4. Horaris i telèfon	Horari hivern: de dilluns a divendres, 10-20 h.; dissabte, 10-14 h. Sala Infantil: 12 a 14 h.; 16 a 20 h.; dissabte, 10-14 h. Sala local: 10 a 14 h.; 16 a 19 h.; dissabte, tancada Horari estiu: de l'1 de juliol al 31 d'agost: Dilluns, dimecres i divendres: de 9 a 15 h. Dimarts i dijous: de 9 a 20 h. Dissabtes, tancada. Dies festius any 2009 1 de gener (Cap d'any), 6 de gener (Reis) 10 d'abril (Divendres Sant), 11 d'abril (Dissabte Sant), 13 d'abril (Dilluns de Pasqua Florida) 1 de maig (Festa del Treball), 11 de maig (Sant Anastasi - Festa Major de Lleida) 24 de juny (Sant Joan) 15 d'agost (L'Assumpció) 11 de setembre (Diada Nacional de Catalunya), 29 de setembre (Sant Miquel - Fira de Lleida) 12 d'octubre (Festa Nacional d'Espanya) 8 de desembre (La Immaculada), 24 de desembre (Vigília de Nadal), 25 de desembre (Nadal), 26 de desembre (Sant Esteve), 31 de desembre (Vigília de Cap d'any) 973 27 90 70 (centraleta) 973 27 90 75 (préstec) 973 27 90 79 (hemeroteca)
5. Web	bplleida.cultura@gencat.cat
6. Aspectes a considerar	Creada l'any 1842, la Biblioteca Pública de Lleida és un centre de titularitat estatal gestionat per la Generalitat de Catalunya des de l'any 1980. Després de diverses ubicacions, l'any 1998 es va traslladar al actual emplaçament, el número 10 de la

Rambla d'Aragó al centre de la ciutat. La Biblioteca ocupa la totalitat d'un edifici de la segona meitat del segle XIX que fins al 1988 va funcionar com a casa de la Maternitat. El projecte de remodelació va ser fet per l'arquitecte Daniel Gelabert. Les principals característiques arquitectòniques són la seva gran superfície útil –5.903 m²–, l'extraordinària lluminositat, tant natural com artificial, la sobrietat de les seves línies i el disseny, que fan del conjunt un espai relaxant, idoni per a la lectura.

Té com a objectius principals facilitar instruments que ajudin a satisfer les necessitats d'informació, educació i lleure de tots els ciutadans i ciutadanes sense distinció d'edat, sexe, condició, nacionalitat o domicili.

Pretén ser un centre d'accés a la cultura i a la informació, així com un medi per a promocionar la cultura i vetllar per la conservació del patrimoni bibliogràfic i facilitar el seu estudi i investigació.

L'accés a la Biblioteca és lliure. Podeu consultar les obres de la Sala de Lectura, fullejar la premsa, llegir contes a la Sala Infantil, visionar pel·lícules a la Sala Audiovisual... o visitar les exposicions dels patis de la planta baixa.

Es distribueix en quatre plantes: soterrani, baixa, primera i segona.

La planta soterrani està destinada a guardar el fons antic i el dipòsit.

A la **planta baixa** s'hi troben l'àrea infantil, l'hemeroteca, servei d'informació, el punt d'informació juvenil, una sala de conferències i una d'audiovisuals.

La **primera planta** es divideix simètricament en sala de préstec i sala de lectura.

A la **segona planta** trobem la sala audiovisual i la local i d'investigació. A més hi està ubicada la zona administrativa, la sala de catalogació i la direcció.

Compta aproximadament amb 150.000 volums.

El fons antic, creat a partir de les biblioteques, convents i entitats religioses afectades per la desamortització de Mendizábal, comprèn 9.760 impresos dels segles XVI al XIX, 6 manuscrits i 25 incunables.

Com a receptora del Dipòsit Legal, recull tota la producció impresa de la província de Lleida des del 1958.

Aquests són alguns dels serveis que es poden utilitzar les escoles:

Préstec a col·lectius

Les escoles, agrupacions o institucions que ho sol·licitin poden disposar de lots de documents per a endur-se en préstec:

- 50 documents (25 llibres, 5 vídeos, 5 cd-rom, 5 DVD, 5 cd i 5 revistes)

- Període de préstec, no prorrogable: llibres durant 30 dies i resta de material durant 7 dies
- Un responsable del centre vindrà a fer la tria a la biblioteca i es farà càrrec del retorn dels documents
- Es pot demanar reserva dels llibres deixats en préstec
- Si es perd algun document o bé es malmet, s'haurà de restituir
- Vàlid per al curs escolar (cal renovar la sol·licitud cada mes de setembre)
- Aquestes condicions generals es poden adaptar a les necessitats de cada institució.
- [Formulari de sol·licitud de préstecs col·lectius](#)

Visites guiades

La Biblioteca Pública de Lleida disposa d'un servei de visites guiades per als grups pertanyents a centres docents, col·lectius culturals i socials de la ciutat i comarques que les sol·licitin.

La finalitat d'aquestes visites és donar a conèixer tots els serveis que ofereix la Biblioteca i el seu correcte ús, així com la promoció de l'hàbit de la lectura.

Cada visita té una durada aproximada de tres quarts d'hora i comprèn un recorregut pels diversos espais d'aquest equipament cultural.

Es concertaran les visites a partir de les peticions i de la disponibilitat dels nostres recursos humans.

Hora del conte

Horari: 18 h.

Calendari: Octubre 2008 - Juny 2009

Lloc: Sala d'actes de la biblioteca

Les sessions van a càrrec de contacontes professionals i d'alumnes de la Facultat de ciències de l'educació de la Universitat de Lleida.

La informació detallada del contingut de cada sessió la trobareu en l'agenda d'activitats de la setmana.

Aquesta activitat és una de les més consolidades de la biblioteca.

Així per exemple, durant la temporada 2007-2008, es varen realitzar un total de 27 sessions on es van oferir 135 contes, amb 2.400 espectadors.

La bebeteca

És un espai per als més petits per tal de que comencin a conèixer i adquirir l'hàbit de la lectura.

Les exposicions

La biblioteca recull exposicions temporals de diferents temàtiques, com per exemple, sobre autors,

	llibres, bibliografies, etc.
7. Altres	Per veure imatges de la biblioteca quan era l'edifici de la maternitat, quan varen fer les obres i l'actual.

Les rutes

1. Nom	La Lleida secreta
2. Tipus	Rutes de Lleida
3. Situació geogràfica	 Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/img/rutes/lleida_secreta.gif
4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://turisme.paeria.es/ruta_turistica.php?id=lleida_secreta
6. Informació	La Lleida Secreta és una ruta dissenyada per Turisme de Lleida que permet conèixer vestigis romans i medievals de l'antiga ciutat. Restes de muralles, esglésies, banys andalusins i fins i tot un palau medieval que han sobreviscut al pas del temps i es troben en llocs ocults; espais secrets el descobriment dels quals queda a l'abast de tot aquell que vulgui conèixer la història de Lleida a través de la seva arqueologia.

La visita a les restes arqueològiques del Palau de la Paeria posen al descobert restes d'un edifici rectangular de l'època romana, sobre els quals es van trobar nombrosos objectes del segle V dC. També acull restes de banys andalusins (IX- X) ja documentats al 1208. Si ens traslladem al carrer Anselm Clavé (número 47) es poden visitar restes de muralles medieval andalusina (IX- X) i feudal (XII- XIV). Molt pròxim, en la planta subterrània de l'Auditori Municipal Enric Granados, trobem una seqüència superposada de nivells arqueològics de les èpoques tardo ibèrica o romà republicana (II/I aC), romà imperial (I/II), tardo romana o alt imperial (III- X), medieval andalusina (X- XII) i medieval cristiana (XII- XV), i moderna (XV- XVIII). Finalment, de tornada a la Paeria, l'església de Sant Joan situada en ple eix comercial en la plaça del mateix nom, conserva restes del absis medieval (XIII) i medieval cristiana (XII- XV), i moderna (XV- XVIII).

En aquesta ruta es posen en valor les diferents actuacions arqueològiques que s'han fet al centre històric de la ciutat. La ruta es basa en quatre punts principals, que es complementen amb petites intervencions ubicades en diversos establiments comercials.

1. Restes muralla medieval d'Anselm Clavé

En aquesta sala es conserven restes de les muralles i torres de la ciutat de Lleida d'època medieval andalusina (segle IX- X dC) i feudal (segle XII- XIV) trobades l'any 1998.

La medina Larida d'època andalusina ocupava una superfície de 35 hectàrees i estava encerclada per una muralla protegida amb torres rectangulars que tindrà continuïtat després de la conquesta comtal de la ciutat el 1149.

A partir del 1366, i seguint les ordres de Pere III el Cerimoniós de fortificar i millorar les defenses de les viles i ciutats dels territoris catalanoaragonesos, s'inicia a Lleida la construcció de la nova muralla. Ara, la ciutat s'estén cap a ponent fins al portal de Sant Antoni, a l'angle oposat, s'hi incorpora una petita franja de terreny que hi ha a la dreta del meandre del riu Noguerola. Aquestes noves zones urbanitzables protegides per la muralla del segle XIV fan créixer la ciutat fins a les 48 hectàrees. S'han pogut deixar a la vista part dels fonaments de dues torres d'època andalusina fets amb grans blocs de pedra sorrenca disposats en filades escalonades. Es tracta de torres rectangulars de cinc metres de llargada i flancs perpendiculars a la muralla de tres metres. El nucli d'aquestes plataformes està omplert de blocs de pedra units amb terra com les del castell Formós a Balaguer i les de la ciutat d'Osca, construïdes durant l'època emiral pels dirigents i famílies implicades en la protecció de la frontera superior.

Tot el sistema defensiu andalusí continuaria utilitzant-se després de la caiguda de la ciutat, per capitulació, a mans de Ramon Berenguer IV i Ermengol VII el 1149. Calgué però, realitzar obres de reforç i manteniment dels vells murs, com ho demostra el mur de mamposteria unida amb morter de calç adossat al flanc d'una de les torres.

Els 32 metres lineals de muralla feudal del segle XIV són l'element constructiu més visible al interior de la sala. Dividida en sengles trams de diferent orientació conserva entre 12 i 6 filades d'alçada fetes amb blocs rectangulars de mida petita, alguns d'ells encoixinats, que configuren el folre exterior i interior de l'obra. La resta del gruix, fins als 2,5 metres, esta formada per un nucli de maçoneria feta amb morter de pedra i calç.

També volem destacar la importància dels resultat obtinguts en relació a l'evolució urbanística del barri de la Magdalena. De totes les dades obtingudes destacariem que les cases amb patis privats s'adossaven directament a la muralla i l'accés a aquesta es feia a traves de carrers perpendiculars, concretament des l'època andalusina fins al moment de la destrucció del barri el 1707.

2. Restes romanes de l'Auditori

L'excavació va néixer davant la voluntat municipal de construir un auditori i un pàrking en el solar, i a hores d'ara continua essent una de les intervenció arqueològica de major envergadura a la ciutat de Lleida.

A nivell cronològic es van identificar les següents fases:

Fase moderna

Constituïda per una estratigrafia amb estructures pertanyents a tres moments arqueològics d'evolució. Es pot datar al segle XV amb evolució i reestructuracions fins al segle XVIII. Presenta dos nivells clars de destrucció superposats.

Fase medieval cristiana

Es tracta d'una seqüència estratigràfica mal conservada degut a la construcció de les estructures de la fase moderna. Presenta una desconexió entre les diferents estructures que fa difícil una lectura arqueològica. La fase més antiga d'aquesta etapa reaprofit, al menys parcialment, les estructures més antigues. En conjunt es pot datar entre els segles XII i XV.

Fase medieval andalusina

Aquesta etapa, també malmesa des del punt de vista estructural i estratigràfic, es pot datar des del segle X fins el segle XII. Es tracta del inici d'ocupació urbana d'aquesta zona del barri de Magdalena, amb una forta actuació antròpica sobre els nivells precedents. Cal destacar l'enorme quantitat de

perforacions del subsòl, que malmeten notablement les restes més antigues que s'hi conserven.

Fase tardo- romana i alt- imperial.

Es tracta de nivells de rebliment sense estructures, que es poden datar entre els segles III i X. On s'hi localitzen alguns enterraments d'època indeterminada.

Fase romano- imperial.

Datava entre els segles I i II dC., presenta les restes d'un gran edifici. El seu estat de conservació es deficient i planteja greus problemes d'interpretació. Es tracta de la primera implantació arquitectònica al solar.

Fase romano- republicana o tardo- ibèrica

Sota de l' edifici alt- imperial es localitza, en unes zones determinades, una estratificació que pels materials que s'hi localitza s'ha de datar entre el final del segle II aC. i tot el segle I aC.

3. Restes absis església medieval de Sant Joan

La construcció de l'aparcament subterrani l'any 1975 i la conseqüent destrucció de les restes arqueològiques, a banda de totes les remocions modernes que ja havia sofert el subsòl, no han permès concretar la funcionalitat i aspecte d'aquesta zona de l'antiga ciutat amb anterioritat al segle XIII.

Desconeixem el tipus d'edificacions i distribució d'aquest espai en època andalusina i romana, encara que, per la seva situació central respecte al casc antic de la ciutat i per la seva proximitat al pont, es tractaria d'un lloc fonamental tant de l'antiga ciutat d'Ilerda com de Medina Larida.

Amb l'edificació de l'església pocs anys després de la conquesta cristiana de la ciutat, l'espai definit al seu entorn es mantindrà amb poques variacions fins al moment del seu enderrocament l'any 1868, producte de l'aplicació dels nous plans d'eixamplament de la ciutat redactats per Josep Fontseré al 1865. Es per tant, la planta d'aquesta església, dedicada a Sant Joan, la que ens permet definir millor quin havia estat l'aspecte i morfologia de l'antiga plaça, que a partir de llavors prendria el mateix nom de l'església, ocupant aproximadament la meitat de la superfície actual.

L'església de Sant Joan es citada per primera vegada en un document del 1152, dos anys després de la entrada dels cristians a la ciutat. Malgrat tota la documentació, no existeix una data concreta sobre la construcció, la qual es situaria probablement entre finals del segle XII i començament del XIII. El temple fou dissenyat per Pere de Coma d'acord a l'estil imperant en les construccions romàniques de la ciutat d'aquell moment, estil que avui en dia definim com escola del romànic lleidatà.

L'església té una nau central i l'absis orientat a l'est. L'existència d'altres parts de la fonamentació i l'estudi dels plànols antics ens permeten definir la planta sencera. El tancament de ponent i

segurament una de les portades d'entrada a la nau, estaria a l'indret que actualment ocupen les escales circulars d'accés als jutjats.

Les restes conservades del temple romànic de Sant Joan presenten un peculiar sistema de fonamentació. Aquesta està composta per un potent mur de morter revestit per blocs d'arenisca rectangulars, alguns dels quals són encoixinats. Una de les hipòtesis llançades en aquells moments era que aquestes pertanyien a una antiga construcció d'època romana.

4. Restes del Palau de la Paeria

L'edifici del Palau de la Paeria és una de les obres més representatives del romànic civil català. Té els seus orígens en l'adquisició dels terrenys per part de Mascarell de Sanaüja (1208) i la posterior edificació del palau per part d'Arnau de Sanaüja damunt de les restes d'uns banys d'època andalusí. El 1383, els senyors de Sanaüja el van vendre a la Paeria, havent servit primer com a celler i, posteriorment, entre els anys 1486 i 1816 els baixos com a presó.

L'edifici ha estat objecte de nombroses excavacions al llarg de la història. Les primeres es van fer cap als voltants dels anys 30 i van continuar, amb posterioritat, els anys 1961 i 1981, finalitzant amb les intervencions dutes a terme els anys 1982 i 1989.

Les restes més antigues pertanyen a l'època romana i corresponen a un edifici rectangular de principis de la nostra era. Ja al segle V d.C., damunt les restes d'aquesta antiga edificació, es va aixecar una primera construcció que ens ha deixat nombrosos estris d'os, ceràmiques i bronzes.

Amb les darreres excavacions dutes a terme, van sortir a la llum les restes d'uns antics banys andalusins construïts, probablement, cap al segle IX o X. De fet, en el document de compra (1208) dels terrenys per part dels Sanaüja, ja s'esmentava la presència "...d'uns antics banys situats al Pardinal (antic nom de la zona), conjuntament amb una carnisseria i una adoberia situada al costat..."

La Morra i els graffitis

L'any 1486, es va traslladar la presó als baixos de la Paeria. Aquests es van compartimentar creant zones diferenciades pels homes i per les dones. Aquesta funció de presó va durar fins l'any 1816, traslladant-se a l'església de Sant Martí.

La cel•la, destinada als reus condemnats a mort, s'anomenava Morra. Les parets d'aquesta estança són plenes de grafits, gravats a la pedra datats entre els segles XVI i XVIII, realitzats pels mateixos presos. Els motius gràfics van des de claus (en referència a la manca de llibertat), motius religiosos (crucifixions), i diversos (el signe dels càtars, una mitja lluna, una estrella de David i una "nemorà" o canelobre de set braços).

En una de les sales del soterrani hi trobem un espai destinat a les diferents representacions de l'escut de la ciutat al llarg de la història. L'escut de Lleida té tres lliris blancs damunt el fons amb les quatre barres catalanes.

També hi trobem l'antic pou medieval (s. XIII) construït per aprofitar les aigües subàlvies del riu Segre. Aquest pou tenia accés tant des d'aquesta planta (antics cellers de la casa) com des del pati de la planta baixa.

2. Església romànica de Sant Martí.

És un dels edificis romànics més emblemàtics de la ciutat, fou bastit al segle XIII. El 1300 esdevingué capella de l'estudi General, on es celebraven els més importants actes acadèmics. El 1648 es reconvertí en caserna militar, arran de la guerra dels Segadors i al segle XIX s'utilitzà com a presó municipal. El 1893, el bisbe Messeguer i Costa manà la seva restauració, i tres anys després fou oberta al culte novament.

3. La Panera.

L'almodí vell conegut popularment amb el nom de la Panera, és una construcció d'estil romànic- gòtic bastida entre els segles XIV i XV. A la façana que dona al carrer de la Panera encara es pot apreciar un portal dovellat en posició elevada per tal de facilitar la càrrega i descàrrega del gra. Actualment acull el Centre d'art la Panera.

4. Pla dels Gramàtics.

A partir del Segle XIV el Pla esdevé com una espècie de "campus" segons els termes actuals. Aquest espai aplegava els diferents edificis que conformaven les escoles de l'Estudi General, edificis que originalment havien estat antics magatzems. Aquesta situació més o menys regularitzada (les escoles sempre van ser provisionals) es mantindrà fins al 1707 any en el qual l'Estudi serà foragitat de la ciutat i tota la zona militaritzada.

5. Carrer cavallers.

Al S. XIII el carrer de Cavallers, des del carrer Major fins a la plaça de la Cadena, era el vico apelatur Romeo. En quedar fixades les parròquies de Lleida al 1168, el aquest sector va quedar com a límit de les parròquies de Sant Llorenç i Sant Andreu.

6. Plaça de l'Ereta.

El pas dels segles va deixar la seva petjada a la popular placeta, situada en una cruïlla de carrers que comunicaven la ciutat alta amb el pla, un recés de pau entre els pobles que van conviure sota uns mateixos murs: cristians, sarraïns i jueus.

7. Església de Sant Llorenç.

Església d'origen romànic amb ampliacions gòtiques, esdevé el segon temple en importància després de la Seu Vella. Té tres naus de la mateixa altura, amb tres absis.

8. La Palma.

A l'extrem del carrer, és a dir, al lloc de l'actual plaça de l'Almodí, hi havia l'assoc o mercat principals dels sarraïns que després de la conquesta van romandre a la ciutat.

9. Almodí vell.

En els capbreus del 1350 i 1382, s'esmenta l'edifici de la Bladeria en referència al nou almodí que aleshores havia estat traslladat a aquest sector. Un espai associat precisament al món del mercat tal i com hem vist amb el nom de la plaça de l'Assoc.

10. Antic Hospital de Santa Maria.

Construcció gòtica civil dels segles XV- XVI, d'estructura senzilla però d'equilibrades proporcions. L'antic Hospital de Santa Maria fou projectat per reunir-ne un de sol, els set petits hospitals que hi havia a la ciutat a fi de poder-hi acollir els pobres, malalts i pelegrins que acudien a Lleida, i esdevingué una realitat gràcies als esforços i liberalitat del Capítol de la Catedral i la Paeria de Lleida.

11. Capella del Peu del Romeu

Capella dedicada a Sant Jaume va ser alçada al segle XV i, aprofitant que estava sobre l'antiga via romana, via de peregrinació de la ruta jacobea. És un dels punts de parada de la romeria dels Fanalets que se celebra a la ciutat el vespre de la festivitat de Sant Jaume.

12. Palau de la Paeria

El Palau de la Paeria és el nom amb el que es denomina l'Ajuntament de Lleida. Construït al segle XIII com a residència de la família Sanaüja, l'any 1383 va ser cedit a la ciutat com a seu del govern municipal. El terme "paer" (del llatí *paciari*, home de pau) prové del privilegi atorgat en 1264 pel rei Jaume I.

1. Nom	Petits grans racons
2. Tipus	Rutes de Lleida
3. Situació geogràfica	 Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/img/rutes/petits_grans_racons.gif
4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://turisme.paeria.es/ruta_turistica.php?id=petits_grans_racons
6. Informació	Aquesta visita és una passejada per l'eix de vianants, un dels eixos comercials de caràcter peatonal més llargs d'Europa. Al llarg d'aquest eix, a banda de l'amplia oferta comercial i de serveis que trobem en aquesta àrea, s'afegeix l'existència d'un conjunt monumental que aplega una desena de construccions remarcables des del punt de vista històric i artístic. Aquests són: 1. La Sang (portalada). Situada al final de l'eix de vianants, l'església presenta una portalada plateresca del segle XVI, i en el seu interior un sostre enteixinat, obra d'Hermenegildo J. Vidal. 2. Catedral Nova.

D'estil barroc i amb una gran tendència al classicisme academicista francès, se situa en ple Eix Comercial, davant l'Antic Hospital de Santa Maria.

3. Antic Hospital de Santa Maria.

Construcció gòtica civil dels segles XV-XVI, d'estructura senzilla però d'equilibrades proporcions. L'antic Hospital de Santa Maria fou projectat per reunir-ne un de sol, els set petits hospitals que hi havia a la ciutat a fi de poder-hi acollir els pobres, malalts i pelegrins que acudien a Lleida, i esdevingué una realitat gràcies als esforços i liberalitat del Capítol de la Catedral i la Paeria de Lleida.

4. Capella del Peu del Romeu.

Capella dedicada a Sant Jaume va ser alçada al segle XV i, aprofitant que estava sobre l'antiga via romana, via de peregrinació de la ruta jacobea. És un dels punts de parada de la romeria dels Fanalets que se celebra a la ciutat el vespre de la festivitat de Sant Jaume.

5. Palau de la Paeria.

El Palau de la Paeria és el nom amb el que es denomina l'Ajuntament de Lleida. Construït al segle XIII com a residència de la família Sanaüja, l'any 1383 va ser cedit a la ciutat com a seu del govern municipal. El terme "paer" (del llatí *paciari*, home de pau) prové del privilegi atorgat en 1264 pel rei Jaume I.

6. Esglésies de Sant Joan.

En una de les places amb més contingut històric de la ciutat, trobem l'església de Sant Joan. Aquesta construcció, d'estil neogòtic, correspon al final del segle XIX i el disseny va ser obra de Julio de Saracibar i Celestí Capmany.

7. Palau de la Diputació / Casa Saucés

El palau de la Diputació és la seu actual de la Diputació de Lleida i fou construït aprofitant estructures de l'antic hospici de la ciutat.

Edifici d'estil neoclàssic civil bastit a finals del segle passat. A primera vista crida l'atenció el formidable balcó de la primera planta, obra de forja lleidatana del s. XVIII, anomenat el balcó del Serraller.

8. Portal Magdalena.

1. Seu Vella.

La construcció de la Seu Vella es va iniciar el 1203, sota la direcció del mestre Pere de Coma, al lloc on, segons la documentació de l'època, existia l'Aljama o antiga mesquita major. Dedicat a Santa Maria, el temple fou consagrat al culte l'any 1278. L'obra no es va interrompre i, al segle XIV, es va acabar el claustre, especial per la seva galeria oberta sobre la ciutat i considerat un dels claustres més monumentals de tota Europa.

2. Catedral Nova.

D'estil barroc i amb una gran tendència al classicisme academicista francès, se situa en ple Eix Comercial, davant l'Antic Hospital de Santa Maria.

3. Església de Sant Llorenç.

Església d'origen romànic amb ampliacions gòtiques, esdevé el segon temple en importància després de la Seu Vella. Té tres naus de la mateixa altura, amb tres absis.

4. Museu de Lleida.

El Museu recull dues grans col·leccions centenàries conservades a la ciutat de Lleida: l'arqueologia, hereva del fons que havia nodrit l'antic Museu d'Antiguitats, creat el 1868, i l'artística, que havia conformat l'antic Museu Diocesà de Lleida, fundat el 1893.

A més a més, també acull elements escultòrics de pedra procedents de la Seu Vella; les pintures murals de la Pia Almoina; la pintura gòtica sobre taula del taller dels Ferrer; l'escultura del segle XIV pertanyent a l'anomenada Escola de Lleida; els tapissos de factura flamenca, així com alguns objectes procedents del tresor de la Catedral.

Per tant, el museu és el resultat de la voluntat de reunir en un mateix contenidor arquitectònic les grans col·leccions patrimonials del territori.

1. Nom	Els poders medievals
2. Tipus	Rutes de Lleida
3. Situació geogràfica	 Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/img/rutes/poders_medievals.gif
4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://turisme.paeria.es/ruta_turistica.php?id=poders_medievals
6. Informació	En l'època medieval, als dos turons de Lleida hi havia els estaments més importants dins de la societat: d'una banda les ordres militars al turó de Gardeny i, de l'altra, al turó de la Seu Vella, el bisbe a la catedral antiga i el rei a la Suda. 1. Castell de Gardeny El conjunt monumental de Gardeny constitueix un dels testimonis més destacats de l'arquitectura templera aixecada a Catalunya durant la segona meitat del segle XII. Tot i que entre els segles XVII i XVIII es realitzarien profundes modificacions que acabarien alterant l'antiga fisonomia del conjunt

medieval, actualment encara es conserven nombrosos testimonis del recinte sobirà. Un espai delimitat per un perímetre de muralles i flanquejat per torres, a l'interior del qual es distribuïrien els diferents edificis articulats entorn d'un pati central.

La casa templer de Gardeny era un dels principals centres de poder de l'orde del Temple a la Corona d'Aragó. Entre aquests edificis destacariem, d'una banda, la torre habitació, una construcció sòlida de dues plantes que reuniria diverses dependències: espais d'emmagatzematge, de residència o la torre de l'homenatge. I de l'altra, destacariem l'església romànica de Santa Maria de Gardeny, edifici singular de gran devoció en el seu moment.

2. Seu Vella

La construcció de la Seu Vella es va iniciar el 1203, sota la direcció del mestre Pere de Coma, al lloc on, segons la documentació de l'època, existia l'Aljama o antiga mesquita major. Dedicat a Santa Maria, el temple fou consagrat al culte l'any 1278. L'obra no es va interrompre i, al segle XIV, es va acabar el claustre, especial per la seva galeria oberta sobre la ciutat i considerat un dels claustres més monumentals de tota Europa. En destaquen el campanar, les portes i el claustre, considerat un dels més monumentals de tot Europa.

3. La Suda / Castell del rei (exterior)

Fortalesa cristiana construïda després de la reconquesta de Lleida, per sobre del punt on probablement existir en període andalusí l'antiga fortalesa musulmana. L'edifici cristià actual va ser testimoni de la cerimònia de la boda del compte Ramon Berenguer IV i Petronella, filla del Rei d'Aragó Ramir II el Monjo.

Aquesta boda va suposar la unificació de la casa de Barcelona i el regne d'Aragó. Es va convertir en castell reial al segle XIII.

1. Nom	La Lleida modernista
2. Tipus	Rutes de Lleida
3. Situació geogràfica	 Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/img/rutes/modernisme_lleidata.gif
4. Horaris i telèfon	
5. Web	http://turisme.paeria.es/ruta_turistica.php?id=modernisme_lleidata
6. Informació	Lleida acull múltiples construccions de caràcter modernista, moltes de les quals han estat objecte de recents restauracions que els han retornat la plenitud original. Aquesta ruta ens mostra les façanes més esplendoroses que conservem a la ciutat. 1. Teatre Municipal de l'Escorxador. Conjunt arquitectònic obra de l'arquitecte Francesc de Paula Morera i Gatell, que constitueix l'exemple d'arquitectura modernista més important de la ciutat. Aquesta obra passa a formar part del seu patrimoni industrial, a més de representar la nova sensibilitat de començaments del segle XX. Amb el temps, l'obra de l'arquitecte Morera va patir diferents modificacions, però es va tancar definitivament el 1984. A partir de llavors es procedeix a restaurar-lo i remodelar-lo per convertir-lo en un equipament

cultural de primer ordre.

El Teatre de l'Escorxador és, a més, la seu de l'Aula Municipal de Teatre. En aquest espai s'ofereixen estudis d'art dramàtic, interessants tallers d'interpretació i cursos monogràfics. La producció de l'Aula ocupa gran part del calendari teatral local.

2. Casa Baró. La Vinícola

Coneguda popularment com La Vinícola, a causa del comerç instal·lat als baixos durant anys, data del 1921. La façana fa xamfrà amb miradors i presenta una gran riquesa cromàtica a l'arrebossat.

3. Casa Morera. De La Lira.

La casa Morera, construïda l'any 1922 és, per la seva originalitat, un exponent únic del modernisme català. Recentment restaurada, és també coneguda com Casa de la Lira gràcies a l'ornamentació de la façana.

4. Antic Cinema Vinyes.

Aquest edifici va ser construït l'any 1920, essent un dels primers cinemes de Lleida. Es va projectar amb una barreja d'estils, entre modernista i noucentista.

5. Casa Magí Llorens.

Edifici d'estil modernista que ressalta pel tractament artístic de la façana. Destaquen la tribuna, els balcons i els motius florals de pedra de la planta baixa.

6. Casa Melcior.

Edifici modernista de doble façana projectat per Francesc de Paula Morera i Gatell. Destaquen la tribuna amb vitralls de colors, l'estucat de pedra, el fustam, la forja i les rajoles.

7. Edifici Pal·les.

Edifici projectat i construït entre els anys 1912 i 1915 per l'arquitecte Francesc de Paula Morera i Gatell, per encàrrec d'Eduard Aunós per a ser utilitzat com a hotel.

De façana molt sumptuosa amb profusa decoració. Les columnes s'aixequen fins a dos templets que coronen l'edifici.

8. Casa Bergós.

De començaments del segle XX, cal destacar l'arquitectura dels balcons i els motlles d'Art Nouveau. La forja i l'ús de motius florals i geomètrics mostren tota la seva plenitud després de la recent remodelació.

1. Nom	Bus turístic
2. Tipus	Rutes de Lleida
3. Situació geogràfica	 Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/img/rutes/bus_panoramic.gif
4. Horaris i telèfon	Durada Aproximadament una hora. Dies de sortida per a grups i col·lectius De dilluns a diumenge prèvia reserva. Horari A concretar prèvia reserva. Preu 305€ * IVA INCLÒS * El preu inclou el recorregut d'una hora en bus. * Servei de guia turístic.

5. Web	http://turisme.paeria.es/ruta_turistica.php?id=bus_panoramic
6. Informació	Turisme de Lleida us ofereix una forma diferent de conèixer la ciutat. Un recorregut en un autobús descobert d'una sola planta per a veure els edificis i monuments més emblemàtics en un recorregut panoràmic d'una hora acompanyats per un guia turístic.
7. Altres.	Notes d'interès * consultar suplement idioma * consultar suplement dia festiu

Monuments

1. Nom	La Seu Vella. Coneguda també com “el Castell de Lleida”.
2. Tipus	Monument
3. Situació geogràfica	Turó de la Seu Vella – Lleida. Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=seu_vella
4. Horaris i telèfon	Horari visites guiades: Dissabte i Diumenge: 11h - 12h - 16h <i>Horari Gener, Febrer, Març i Abril</i> Dimarts- diumenge: de 10.00 a 13.30- 15.00 a 17.30h. <i>Horari Maig, Juny, Juliol, Agost i Setembre</i> dimarts- dissabte: de 10.00 a 19.30h. diumenge- festiu: de 10.00 a 15.00h. <i>Horari Octubre, Novembre i Desembre</i> dimarts- dissabte: de 10.00 a 17.30h. diumenge- festiu: de 10.00 a 15.00h. 973 230 653
5. Tarifa	Preu tarifa general: 3€ Tarifa reduïda: 2€ (grups de més de 25 pers., nens de 7 a 21 anys, pensionistes, aturats, titulars carnet Jove, estudiants i família nombrosa) Gratuïtats: menors de 7anys, majors 65 anys, nens amb carnet Super3, grup escolar amb professor, amics Seu Vella i tots els dimarts
6. Web	www.mhcat.net
7. Aspectes a considerar	La visita al conjunt monumental del turó de la Seu Vella -edifici que forma part del Museu d'història de

Catalunya - li permetrà gaudir de les magnífiques vistes de la ciutat que ofereixen l'espigó de la Llengua de Serp o el Baluard de la Reina.

La Seu Vella és el monument amb el qual, sens dubte, s'identifica a la ciutat de Lleida.

Aquesta singular catedral va ser construïda en un turó des d'on s'albira, no només la ciutat, sinó també gran part de la plana de la comarca del Segrià. La seva construcció, iniciada l'any 1203, es va perllongar durant més de dos segles fins que el 1431 es va finalitzar el campanar. Segons els historiadors, la Seu Vella es va construir al lloc on s'alçava una mesquita musulmana, sent el primer mestre d'obra Pere de Coma.

La gran obra es va iniciar amb la construcció del temple, dedicat a Santa Maria, que presenta planta basilical de creu llatina de tres naus i que va ser consagrat al culte l'any 1278. Del interior del temple destaquen l'escultura de les naus de gran influència toscana, tolosana i provençal que suposa una mostra dels diferents tallers que van treballar en l'obra al llarg del segle XIII, així com s'aprecien també restes de pintura mural que corresponen a l'època gòtica.

Després de la consagració del temple en l'últim terç del segle XIII, l'obra no es va interrompre i així, durant el segle XIV es va finalitzar el claustre. En aquest mateix segle es van iniciar les obres de construcció del campanar que van finalitzar el 1431.

Aquestes són algunes de les parts de la Seu Vella:

La canonja

L'accés a la Seu Vella es realitza a través de La Canonja, nom amb el es coneix al conjunt d'edificis que acollia els canonges que constituïen el capítol de la catedral.

Estem davant de diferents edificis que és van anar construint des de la segona meitat del segle XII fins al segle XVI, els quals s'han recuperat restes de la primitiva església de Santa Maria l'Antiga, diferents capelles, la Pia Almoïna, la sala Capitular, l'Arxiu, la Degania o la Casa de la Volta.

Les portes

A la porta de la Canonja –accés actual al temple– s'hi afegeixen altres de gran valor monumental com la de l'Anunciata (XIII), la Porta dels Fillols (XIII-XIV), la de Sant Berenguer (XII), la dels Apòstols (XIV-XV) o les tres portes del claustre (XIII) que són clars exponents de l'Escola de Lleida.

El campanar

	Les campanes més antigues daten del segle XV: Silvestra, que toca les hores, i Mònica, que toca els quarts. Les cinc campanes restants són elèctriques (XX) i tenen una funció litúrgica: Bàrbara, Puríssima, Crist, Marieta i Meuca. El claustre Data del segle XIV és de planta rectangular i està situat a la part occidental. Les seves naus són de cinc trams amb voltes ogivals i grans finestrals amb elegants calats, que en ser un claustre obert ofereixen fantàstiques vistes.
8. Altres	Pot accedir a la Seu Vella en cotxe o a peu des del carrer Sant Martí, entrant al recinte emmurallat per la Porta del Lleó, des de la plaça de Sant Joan, en ascensor, pel Portal de Sant Andreu, o bé mitjançant la línia 12 d'autobusos urbans que circula de dilluns a dissabte de 7.30 a 21.00 h.

1. Nom	El Castell de Gardeny
2. Tipus	Monument
3. Situació geogràfica	Adreça: Turó de Gardeny, s/n – Lleida Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=castell_gardeny
4. Horaris i telèfon	Horaris visites guiades (només en cap de setmana) Dissabte: a les 10.00h, 12.00h, 16.00h (i també a les 18.00h a l'estiu). Diumenge: a les 10.00h i 12.00h. Festius tancats 1 i 6 de gener, 13 d'abril i 25 i 26 de desembre Horari Gener, Febrer, Març, Abril, Octubre, Novembre i Desembre dimarts- dissabte: de 10.00 a 13.30 – 15.30 a 18.00h. diumenge- festiu: de 10.00 a 14.00h. Horari Maig, Juny, Juliol, Agost i Setembre dimarts- dissabte: de 10.00 a 13.30 – 16.30 a 19.30h. diumenge- festiu: de 10.00 a 14.00h. 973 27 19 42
5. Tarifa	
6. Web	gardeny@paeria.es
7. Aspectes a considerar	Durant la segona meitat del segle XII, l'Orde del Temple va alçar un complex conventual a l'estratègic turó de Gardeny. L'elevació -que abans de la nostra era ja va ser utilitzat com a base d'operacions militars- va rebre la visita de brillants estratèges com el mateix Juli Cèsar, qui es va enfrontar amb els pompeians Afrani i Petreu, instal·lats a Ilerda l'any 49 aC. Durant els segles XVII i XVIII, l'antic recinte medieval va ser ampliat i transformat en un nou fortí militar, el disseny del qual respondria a les noves necessitats defensives que va suposar la introducció de l'artilleria: muralles flanquejades per baluards i rodejades d'amplis espais, fosses i murs de

contenció. La imatge actual d'aquest conjunt monumental correspon a les restes del que va ser una imponent fortalesa.

El castell de Gardeny -juntament amb els de Miravet, Montsó, Peníscola i la ciutat de Tortosa- forma part de la ruta templera Domus Templi. Aquest viatge a través del temps posa de manifest gran part del patrimoni i llegat templer de l'antiga Corona d'Aragó.

El conjunt monumental de Gardeny constitueix un dels testimonis més destacats de l'arquitectura templera aixecada a Catalunya durant la segona meitat del segle XII. Tot i que entre els segles XVII i XVIII es realitzarien profundes modificacions que acabarien alterant l'antiga fisonomia del conjunt medieval, actualment encara es conserven nombrosos testimonis del recinte sobirà. Un espai delimitat per un perímetre de muralles i flanquejat per torres, al interior del qual es distribuïen els diferents edificis articulats entorn d'un pati central.

Entre aquests edificis destacariem, d'una banda, la torre habitació, una construcció sòlida de dues plantes que reuniria diverses dependències: espais d'emmagatzematge, de residència o la torre de l'homenatge.

I de l'altra, destacariem l'església romànica de Santa Maria de Gardeny, edifici singular de gran devoció en el seu moment.

Centre d'Interpretació de l'Orde del Temple

Quan a la primavera de l'any 1149, el comte de Barcelona Ramon Berenguer IV iniciava el setge de la ciutat musulmana de Lleida des del mateix turó de Gardeny, comptava amb la col·laboració de la milícia Templera, que hi contribuï amb l'enviament d'efectius militars. Un cop conquerida la ciutat, i en agraïment a la seva participació, el mateix comte lliurava a la milícia diversos béns entre els quals s'inclouria el mateix turó de Gardeny.

Avui, després de més de 800 anys, podem descobrir com era la casa Templera de Gardeny. Podem conèixer i reviure els ideals de l'Orde del Temple, i com vivia la milícia monacal.

Amb aquest nou Centre, Turisme de Lleida posa a l'abast de lleidatans i visitants un boci de la història de la ciutat de forma didàctica i accessible. Panells, audiovisuals i elements explicatius recreen la vida

	d'aquesta orde religiosa i militar. El conjunt acull també una oficina d'informació i serveis turístics.
8. Altres	En aquesta pàgina web trobareu les diferents parts que es componen el Castell de Gardeny: http://turisme.paeria.es/documents/ca/gardeny/caminant_historia.pdf

1. Nom	El Palau de la Paeria
2. Tipus	Monument
3. Situació geogràfica	Plaça La Paeria - Lleida Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=palau_paeria
4. Horaris i telèfon	Festiu- Diumenge: de 11.00 a 14.00h. Dilluns- Dissabte: de 11.00 a 14.00h – 17.00 a 20.00h. 973 700 300
5. Tarifa	Entrada gratuïta.
6. Web	http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=palau_paeria
7. Aspectes a considerar	L'ajuntament de Lleida se situa al bell mig de l'eix Comercial. La Morra (antiga presó del s. XVI situada al soterrani), l'arxiu municipal i el pati interior en són algunes de les joies. El Palau de la Paeria, l'obra més representativa de l'arquitectura civil romànica a Lleida, també és una de les construccions monumentals més emblemàtiques de Catalunya. El seu aspecte presenta diverses intervencions. La façana que s'obre al riu Segre respon a l'arquitectura d'estil neoclàssic i, el 1929, es va optar per una remodelació de caràcter neomedieval. El resultat és una construcció perfectament equilibrada. Construït a començament del segle XIII, s'alça sobre "estrats" d'història que els tècnics municipals i de la Universitat de Lleida han posat al descobert després de successives excavacions. Al segle XIV -concretament el 1383- els senyors de Sanaüja, propietaris i precursors de la construcció actual, van cedir l'edifici a la ciutat perquè fos la seu del govern municipal. Avui dia, la Paeria, tal com la coneixen els lleidatans, és a dir, la casa del paer en cap (alcalde), acull nombrosos tresors que reflecteixen la identitat de la ciutat.

El terme paer procedeix de la paraula llatina *patiarii*, que significa “home de pau”. Els batlles de la ciutat van adoptar aquest sobrenom després de la concessió del privilegi atorgat pel rei Jaume I el 1264 als antics cònsols de Lleida.

Al Palau de la Paeria podem trobar:

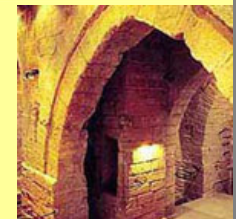
El retaule de la Verge dels Paers

El retaule gòtic del segle XV (1451-1454) que adorna la sala noble -on se celebren els matrimonis civils- presidia originalment l'altar de la capella de la Paeria. L'obra té com a figura central la Mare de Déu flanquejada pels arcàngels Gabriel i Miquel. La Mare de Déu, envoltada dels quatre paers, simbolitza la protecció sobre el govern de la ciutat.

La Morra

El 1486 es van reformar els soterranis de la Paeria per crear una presó amb estances separades per a homes i dones. La Morra és el nom amb què es coneix la cambra destinada als presos condemnats a mort. Els carreus de les parets de la presó recullen nombrosos grafitis que daten dels segles XVI o XVII i representen la crucifixió i claus en senyal de devoció religiosa i manca de llibertat.

L'Arxiu Municipal i la Carta Pobla

En aquest espai hi ha un preciós armari barroc de fusta que es coneix com l'Armari dels Privilegis. Un altre dels tresors de l'arxiu és el Llibre dels Usatges, que data del segle XIV. Tanmateix, sens dubte, el document històric més important que s'ha catalogat a l'arxiu municipal és la Carta Pobla, primera constitució dels habitants de les terres de Lleida datada de l'any 1150.

1. Nom	La Catedral Nova
2. Tipus	Monument
3. Situació geogràfica	Plaça de la Catedral - Lleida Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=catedral_nova
4. Horaris i telèfon	Dilluns- Diumenge: de 9.30 a 13.00h – 17.30 a 20.15h. 973 269 470
5. Tarifa	Entrada gratuïta
6. Web	www.ciudadescatedralicias.org
7. Aspectes a considerar	Entre 1761 i 1781, va tenir lloc la construcció de la Catedral Nova gràcies a les aportacions dels lleidatans, del rei Carles III i del bisbe Joaquín Sánchez. D'estil barroc i amb una gran tendència al classicisme academicista francès, se situa en ple Eix Comercial, davant l'Antic Hospital de Santa Maria. Les escalinates, amb tres portes de ferro de mig punt i torretes laterals, donen accés a la porta principal, que llueix l'escut dels Borbons a la part superior. L'interior, amb una planta de tres naus, amaga l'esvelta columnata d'aire corinti que suporta els arcs de mig punt. El cor d'estil barroc, obra de Lluís Bonifas Massó, va ser destruït durant la Guerra Civil (1936). El temple acull la imatge de la Mare de Déu de Montserrat (la Moreneta), obra de Josep Obiols, patrona de Catalunya i punt de peregrinació el dia 27 d'abril. També es venera la Mare de Déu del Blau, que celebra la seva festivitat el dia 2 de febrer i, segons la llegenda, rep aquest nom pel blau que li va fer l'escultor en llançar-li un martell al front quan va veure que, mentre ell era de viatge, un dels seus deixebles havia acabat l'obra superant en escriure la capacitat artística del seu mestre.

1. Nom	Església de Sant Llorenç
2. Tipus	Monument
3. Situació geogràfica	Plaça de Sant Josep, 6 – Lleida Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=sant_llorenç
4. Horaris i telèfon	dilluns- divendres: de 09.30 a 12.30 – 17.00 a 19.00h.. dissabte: de 11.00 a 12.30 - 17.00 a 20.00h. diumenge- festiu: de 11.00 a 12.30 - 17.00 a 20.00h. 973 267 994
5. Tarifa	Entrada gratuïta
6. Web	
7. Aspectes a considerar	Església d'estil romànic, però amb ampliacions i acabaments gòtics. La segona en importància després de la Seu Vella. Té tres naus de la mateixa altura, amb tres absis. La nau central, d'estil romànic, és la més antiga. Les altres dues naus laterals són d'estil gòtic. La construcció es va iniciar a finals del segle XII mitjançant els escultors i artesans que treballaven amb Pere de Coma, mestre de la Seu Vella. Les capelles laterals i el campanar octogonal -del segle XV- són d'estil gòtic. L'edifici conserva quatre importants retaules gòtics, el més gran dedicat a Sant Llorenç, el de Santa Úrsula -atribuït a Jaume Cascalls, el de Sant Pere i el de Santa Llúcia. A la porta gòtica de la plaça de Sant Josep són visibles els blasons de Berenguer de Gallart. L'església, seu catedralícia en dues ocasions, conté diferents peces d'art pertanyents al Museu Diocesà de Lleida. Destaquen l'escultura de la Mare de Déu dels Fillols, procedent de la Seu Vella i un quadre gòtic del segle XV, Santa Maria de la Candelera, atribuït al pintor Mateu Ferrer i que representa Sant Blai. A la mateixa església es troba el sepulcre de Ramon de Tàrrega i el Sant Crist Trobat, imatge restaurada per Jaume Perelló. L'any 2002 es va dur a terme la restauració del campanar que ha recuperat la seva bellesa gràcies a la reproducció artesanal dels calats de la barana i de les gàrgoles originals.

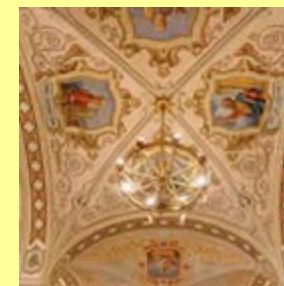
1. Nom	Antic Hospital de Santa Maria
2. Tipus	Monument
3. Situació geogràfica	Plaça de la Catedral - Lleida Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=hospital_santa_maria
4. Horaris i telèfon	Horari d'estiu dimarts- divendres: de 10.00 a 14.00 – 18.00 a 21.00h. dissabte: de 11.00 a 14.00 – 19.00 a 21.00h. diumenge: de 11.00 a 14.00h. Horari d'hivern dimarts- divendres: de 10.00 a 14.00 – 17.30 a 20.30h. dissabte: de 12.00 a 14.00 – de 17.30 a 20.30h. diumenge: de 12.00 a 14.00h.
5. Tarifa	Entrada gratuïta.
6. Web	
7. Aspectes a considerar	Construcció goticoplateresca dels segles XV-XVI, seu actual de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. El portal ostenta una imatge de la Mare de Déu i uns escuts amb blasons lleidatans. Del magnífic pati central neix una escalinata de pedra que condueix a una galeria d'arcs ogivals. L'edifici alberga la Sala Gòtica, un espai d'exposicions temporals amb un retaule barroc dedicat a la Mare de Déu dels Àngels i realitzat el 1738 per F. Escarpenter. La Sala d'arqueologia conté materials prehistòrics, ibers, romans i visigòtics.

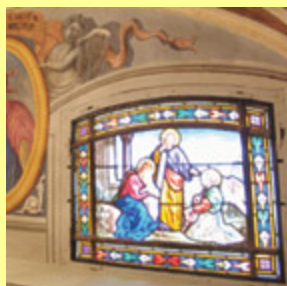
1. Nom	Església de Sant Martí	
2. Tipus	Monument	
3. Situació geogràfica	Carrer Jaume I el Conqueridor, 1 – Lleida Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=sant_marti	
4. Horaris i telèfon		
5. Tarifa		
6. Web		
7. Aspectes a considerar	Construïda al segle XII, aquesta església romànica es va convertir el 1300 en capella de l'estudi General, lloc on se celebraven els actes acadèmics de major importància. El 1648, durant la guerra dels Segadors, es va reconvertir en caserna i al segle XIX s'utilitzà com a presó municipal. El 1893, el bisbe Messeguer Costa va ordenar la seva restauració i actualment està tancada.	

1. Nom	Església de Sant Joan
2. Tipus	Monument
3. Situació geogràfica	Plaça de Sant Joan - Lleida Per veure imatge: http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=sant_marti
4. Horaris i telèfon	
5. Tarifa	Entrada gratuïta
6. Web	
7. Aspectes a considerar	En una de les places més característiques de la ciutat, trobem l'església de Sant Joan. Aquesta construcció, d'estil neogòtic, correspon al final del segle XIX i el disseny va ser obra de Julio de Saracibar i Celestí Capmany.

1. Nom	El Peu del Romeu. Capella de Sant Jaume. El Camí de Sant Jaume a Lleida
2. Tipus	Monument
3. Situació geogràfica	Carrer Major - Lleida Per veure imatge: www.http://turisme.paeria.es/entitat.php?id=peu_romeu
4. Horaris i telèfon	
5. Tarifa	Entrada gratuïta.
6. Web	
7. Aspectes a considerar	La capella fou construïda l'any 1399 i està dedicada a la Mare de Déu de les Neus. Enclavada en el que fou el barri cristià en època musulmana, actualment l'edifici ret culte a Sant Jaume, en què el seu pas per Lleida es rememora anualment la vigília de la celebració del sant (24 de juliol) amb una processó. Aquest punt s'inclou a la ruta catalana de pelegrinatge del Camí de Sant Jaume. Al interior es pot veure l'escultura de Sant Jaume, obra de l'artista lleidatà Jaume Gort.
8. Altres	Els fanalets de Sant Jaume El 24 de juliol, els nens i nenes de la ciutat es concentren a l'església del Carme per anar en romeria fins a la Catedral, proveïts de fanalets. Aquesta és la manera de recordar la llegenda que parla de quan l'apòstol Santiago (o Jaume) va venir a Lleida a predicar l'evangeli i, just quan es trobava entre el carrer Major i el carrer Cavallers, es va clavar una espina al peu. Era de nit i no podia treure's la dolorosa espina. Llavors, se li va aparèixer un àngel que duia un fanal. En aquell mateix lloc es va construir la capella del Peu del Romeu (1399), al interior de la qual hi ha una escultura que reproduïx aquella escena.

1. Nom	L'acadèmia Mariana
2. Tipus	Monument
3. Situació geogràfica	Carrer Academia, 17 - Lleida Per veure imatge:
4. Horaris i telèfon	dilluns- diumenge: de 10.00 a 13.00 – 17.00 a 20.00h. 973 266 161
5. Tarifa	
6. Web	www.bisbatlleida.org
7. Aspectes a considerar	L'acadèmia Mariana dels edificis més atresorats de Lleida, no només per la quantitat de joies artístiques que conté, sinó també per la història que ha viscut des de la seva fundació el 1862 i per tot el que simbolitza per la ciutat. Començant pel propi edifici, ens trobem davant d'una construcció de valor extraordinari. La seva façana neoclàssica s'erigeix al bell mig del carrer Acadèmia des de fa cent quaranta-quatre anys. Única a Lleida per les seves dimensions, s'ha d'alçar la vista per poder contemplar els sis escuts que la presideixen, a uns vint metres d'alçada. Un cop dins de l'edifici, els tresors artístics es troben a qualsevol racó: el vestíbul noucentista amb peces de marbre portades des de Grècia i l'escala imperial; el teatre i, com no, la Capella. La Capella Sixtina de l'Art Marià El Santuari de la Patrona de Lleida conté diversos tresors artístics únics al món. El més impactant són els 300 metres quadrats de pintures al fresc, datades del 1871 i que reproduïxen, juntament amb uns vitralls, la vida de la mare de Déu. Aquest és l'únic lloc al món on es troba plasmada, artísticament, la vida de la Verge Maria. La Capella, d'estil gòtic florentí, està presidida per la figura d'una Verge Blanca. L'estàtua té aquest

color pel material amb què fou esculpida: fusta de til·ler.

Una altra singularitat important del petit santuari és la col·lecció de ferro forjat que conté.

A més de ser la més completa de la ciutat, té la particularitat de ser obra d'Antoni Guerra, considerat el millor artista del segle XX en aquest camp.

1. Nom	L'escultura Indíbil i Mandoni
2. Tipus	Monument. Escultura
3. Situació geogràfica	Es troba situat a la plaça Agelet i Garriga de Lleida, sota l'Arc del Pont, l'antiga entrada a la ciutat (construïda el segle XVIII) que comunica el Carrer Major amb el Pont Vell. Per veure imatge de l'estàtua: http://ca.wikipedia.org/wiki/Fitxer:Est%C3%A0tua_d%27Ind%C3%ADbil_i_Mandoni.jpg
4. Horaris i telèfon	
5. Tarifa	
6. Web	
7. Aspectes a considerar	Originalment, l'obra es titulava <i>Crit d'independència</i> i va ser elaborada amb guix per l'escultor barceloní Medardo Sanmartí el 1884. L'escultura representava Istolaci i Indortes, dos guerrers cèltics que, armats amb cadenes, una llança i una falcata (l'espasa característica dels ibers) els quals van representar els dos cabdills ilergetes, lluitaren contra els cartaginesos i dels romans durant la Segona Guerra Púnica. L'any 1946 es realitzà la rèplica en bronze actual i es dedicà als guerrers ilergetes. Gràcies a les lluites i a les encertades negociacions van evitar que la ciutat fos arrasada Avui en dia, l'estàtua d'Indíbil i Mandoni és considerada com un dels monuments més destacats i simbòlics de Lleida, juntament amb La Seu Vella i la Font de la Sirena. Situat en un dels centres d'activitat més importants de la ciutat, s'ha convertit en punt de trobada per a desenes de lleidatans.

Música

1. Nom	Auditori Enric Granados
2. Tipus	Música
3. Adreça	Pl. Mossèn Cinto Verdaguer, s/n 25004
4. Horaris i telèfon	Consultar pàgina web per veure les activitats disponibles. Tel. 973 70 06 39 Fax 973 24 88 23 auditori@paeria.es
5. Web	http://imac.paeria.es/ca/musica/enricGranados/
6. Aspectes a considerar	El 14 de novembre de 1994, es realitzà el primer concert a l'Auditori Municipal Enric Granados, una construcció de 8.304 m², concebuda per al foment i la promoció de la cultura musical, essent Sa Majestat la reina Sofia qui el va inaugurar oficialment el 14 de febrer de 1.995. L'Institut Municipal de Música de Lleida és l'instrument gestor i canalitzador de la cultura musical de la ciutat de Lleida. Situat en el mateix edifici de l'Auditori, estudia, organitza, programa i executa cada activitat fruit de les necessitats i les inquietuds musicals del lleidatans: música autòctona, grans clàssics i els sons més innovadors. L'Auditori municipal, l'equipament cultural musical més important de la ciutat, coordina la seva activitat amb la del Conservatori Professional Municipal de Música, ubicat al mateix Auditori, que funciona de forma autònoma. L'edifici que reuneix les instal·lacions de Conservatori Municipal de Música i Auditori, consta de planta baixa, 3 soterranis i 4 plantes, distribuïdes de la següent manera. PLANTA BAIXA Vestíbul d'accés a l'edifici, sala Simfònica amb una capacitat per 803 persones i un volum de 8.000 m³: una acollidora, càlida i relaxant sala d'audició, dotada d'una acústica extraordinària.

PLANTA PRIMERA

Zona administrativa auditori-Conservatori. Sala de professors i aules d'ensenyament individualitzat.

SEGONA I TERCERA PLANTA

30 aules d'ensenyament Conservatori, individuals i per grups, 2 aules d'assaig i aula d'audicions en viu.

QUARTA PLANTA

Biblioteca-Fonoteca amb una superfície de 390 m², disposa de 12 cabines dotades amb 24 punts d'audició i una capacitat de 150 persones. La seva dotació bibliogràfica i discogràfica està en constant ampliació.

SOTERRANI 1

Sala de Cambra, amb una capacitat de 243 persones i un volum de 1.760 m³ actua, a més a més de la seva funció principal de sala de concerts, com un espai de suport de la sala principal, ja que amb la seva capacitat es ideal per assajos, concerts propis o privats, exàmens i, fins i tot, com a sala de conferències i projeccions, tanmateix disposa de megafonia, enllumenat espectacular i enregistraments d'àudio i vídeo.

SOTERRANI 2

Vestuaris i serveis músics, sala de músics, camerinos i serveis solistes i director.

SOTERRANI 3

Restes Arqueològiques, des de 1.984 fins a l'Abril de 1.987, s'excava el solar 1.200 m² que havia d'ocupar l'edifici. Aquesta intervenció ha aportat una gran quantitat de dades que abasten des del segle I a.n.e. fins al segle XX, així com abundants ceràmiques, bronzes, vidres, etc. dels diversos moments històrics.

Entre tot el material aparegut destaquen dos lots ceràmics: l'Andalusí, per la quantitat de peces gairebé senceres que es trobaren, i el d'època moderna, també per la gran quantitat com pel fet que es tracta d'una producció pròpia de la ciutat. Les primeres dades del solar ens donen les ceràmiques ibèriques i romanes d'època republicana (segle I a.n.e.) que apareixen en els estrats més profunds del solar. El segle II es construïren un conjunt de cambres que conservaven els paviments de terra batuda, així com restes de la decoració pintada d'alguna de les parets.

1. Nom	Cafè del Teatre. Escorxador de Lleida
2. Tipus	Música
3. Adreça	Carrer Roca Labrador 4 bis 25003 Lleida
4. Horaris i telèfon	Horari: De 19 h a 2h (divendres i dissabtes: 19h a 3h) Telèfon: 669 81 12 37/ 606 97 44 74. contacte@cafedelteatre.com
5. Web	http://www.cafedelteatre.com/
6. Aspectes a considerar	Aquest local es troba situat dintre del complex modernista del Teatre Excorsador. Gent inquieta en busca d'un espai cultural en el qual poder gaudir d'una àmplia varietat d'activitats. Concerts de jazz, exposicions i una infinita d'actes parateatral s'ón només alguns dels al·licients dels quals podrem gaudir en aquest cafè. Cada mes es fa una programació de les activitats proposades que es pot consultar a la pàgina web.

1. Nom	Orfeó Lleidatà
2. Tipus	Música
3. Adreça	C. Darrera Sant Martí s/n
4. Horaris i telèfon	Tel.: 973 233 554
5. Web	http://www.orfeolleidata.cat/
6. Aspectes a considerar	Hi ha antecedents històrics que situen la fundació de l'Orfeó Lleidatà a la dècada de 1860. El 31 de març de 1861 realitza el seu primer concert a Lleida. La base de la vida de l'Orfeó Lleidatà és la pedagogia i el cant coral. Així ja l'any 1958 es va crear una Secció Infantil i posteriorment el Patronat del Centre d'Art Juvenil per tal de facilitar als nens i joves del país una formació a través de la música i del cant coral. L'any 1968 l'Orfeó va iniciar unes de les primeres colònies musicals del país, a la localitat de Tírvia (Pallars Sobirà), que s'anomenaren Cantarelles d'estiu. L'any 1964, i davant la necessitat de directors capacitats que engresquessin als cantaires de les nostres comarques, nasqueren sota l'impuls d'En Lluís Virgili, els cursos que més endavant s'anomenarien Cursos Internacionals de Música i que van abastar camps tant diversos com la pedagogia musical i direcció coral, tècnica vocal, expressió corporal, conjunt instrumental i orquestra i iniciació a la direcció d'orquestra per a directors de cor. L'any 1994 es crea l'EMOL - Escola de Música amb l'objectiu de poder oferir ensenyaments musicals reglats. Actualment compta amb 22 professors i prop de 400 alumnes. Des de l'any 2001 n'és el seu director Xavier Quinquillà. Durant els últims anys l'entitat ha endegat nombrosos projectes. L'any 2000 s'inicia el projecte intercultural Un món de música en el que han participat més de 15.000 nens i joves de les comarques lleidatanes. També ha tingut el seu referent mediàtic amb la producció dels 13 capítols del programa de tv Uníson emès a la Xarxa de Televisions Locals de Catalunya. L'any 2004 s'inicia la temporada estable de concerts distribuïts en 3 cicles monogràfics: Moments Musicals (concerts familiars), Sincrònic (música contemporània i de nova creació) i musiks (joves

intèrprets).

L'any **2005** s'inicia el **projete Baldufa** de tallers de música per a nadons.

Durant el matex any s'inicia una nova etapa a la Coral Adulta amb el seu nou director **Pedro Pardo Banyeres**. L'any 2006 enregistra un nou cd "Les cançons del cel" amb motiu del centenari del Centre Excursionista de Lleida.

En aquests moments l'Orfeó Lleida és una entitat viva que ha sabut, sense oblidar les arrels, projectar-se cap el futur i així continuar la seva tasca de promoció i difusió de la música dins i fora de les comarques lleidatanes.

1. Nom	Arts centre de dansa i música
2. Tipus	Música
3. Adreça	C. Manuel de Montsuart, 8 baixos
4. Horaris i telèfon	Tel.: 973 228 632 artscentre@telefonica.net
5. Web	
6. Aspectes a considerar	Centre de dansa i música. Dansa adreçada a totes les edats. Música a l'abast de tothom.

1. Nom	Orquestra simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida
2. Tipus	Música
3. Adreça	
4. Horaris i telèfon	orquestra@orquestrajctlleida.com
5. Web	http://www.orquestrajctlleida.com/
6. Aspectes a considerar	L'Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida és una orquestra simfònica estable amb seu a Lleida, que actua arreu de les comarques lleidatanes. A la ciutat de Lleida, actua habitualment a l'Auditori Enric Granados. Promoguda per la Diputació de Lleida, va néixer l'any 2002 com a eina cultural al servei de tot el territori, amb l'objectiu de facilitar l'accés de tots els ciutadans de les terres lleidatanes a la música simfònica. Fora del seu àmbit habitual, ha actuat al Gran Teatre del Liceu, al Palau de la Música Catalana i a l'Auditori de Barcelona. N'és director titular des de la fundació Alfons Reverté Casas.

Patrimoni industrial

1. Nom	Museu de l'Automoció Roda Roda
2. Tipus	Patrimoni industrial
3. Situació geogràfica	Carrer de Santa Cecília, 22 (davant dels Camps Elisis)
4. Horaris i telèfon	Horari: De dimarts a dissabte, d'11 a 14 h i de 17 a 20 h Diumenges i festius, d'11 a 14 h Dilluns no festiu tancat Per a més informació: Tel. 973 212 635 A/e: museuautomocio@paeria.cat
5. Tarifa	Gratuït
6. Web	http://imac.paeria.es/ca/patrimonindustrial/museuRodaRoda/index.aspx
7. Aspectes a considerar	El Roda Roda – Museu de l'Automoció de Lleida presenta una extensa col·lecció de cotxes, motocicletes, motors i reproduccions a escala que ens conviden a fer un viatge pel món de la indústria de l'automòbil a través de la història. Ens transporten a temps passats i ens permeten reflexionar sobre l'evolució de la tècnica i sobre els canvis socials que l'han envoltada. El Roda Roda ofereix visites guiades gratuïtes al museu per tal d'aprofundir i tenir una visió diferent dels vehicles exposats. Aquestes visites tenen lloc els quarts dissabtes de mes a les 12h. Per assistir, dirigir-se directament al museu.

1. Nom	Museu de l'Aigua de Lleida
2. Tipus	Patrimoni industrial
3. Situació geogràfica	Av. Miquel Batllori, 52 (la Bordeta) 25001 Lleida
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 211 992 museuaigua@paeria.cat
5. Tarifa	
6. Web	http://imac.paeria.es/ca/patrimonindustrial/museuAigua/index.aspx
7. Aspectes a considerar	La situació geogràfica de la ciutat ha afavorit un vincle molt fort amb l'aigua. Les intervencions del Museu de l'Aigua de Lleida van adreçades a investigar, conservar i dinamitzar les tecnologies, els paisatges i les cultures de l'aigua, sorgides d'aquesta relació íntima. El museu està format per quatre espais propis a la ciutat de Lleida i un conjunt de rutes pel territori al llarg dels camins de l'aigua: - el campament de La Canadiense - el dipòsit del Pla de l'Aigua - els pous del gel - el molí de Sant Anastasi o de Vilanoveta - les rutes de l'aigua El Museu de l'Aigua de Lleida presenta un conjunt de visites a tots els seus espais i rutes especialment dissenyats per al treball amb les escoles, en funció dels diversos nivells educatius. L'objectiu general dels programes és que l'alumnat conegui els usos diversos que els humans donem a l'aigua i aprenguin de primera mà a valorar els recursos naturals i culturals que comporta. Per concertar la visita s'ha d'omplir un formulari que es troba a la web o fer una llamada telefònica. Les

visites s'ofereixen dins de l'horari escolar.

S'ha de recordar que :

- Els grups ha de ser d'un màxim de 30 alumnes
- La ruta del canal de Seròs s'ha de reservar amb 2 mesos d'antelació
- Les rutes del canal de Seròs i del canal de Pinyana s'han de fer amb mitjà de transport que corre a compte dels sol·licitants
- En totes les visites s'inclou un dossier pedagògic per a cada alumne, que haurà de portar un llapis o bolígraf i un suport per escriure còmodament.

1. Nom	El Dipòsit del Pla de l'Aigua
2. Tipus	Patrimoni industrial
3. Situació geogràfica	C/ Múrcia, 10 - Plaça del Dipòsit
4. Horaris i telèfon	Dissabtes, diumenges i festius de 11h a 14h Tel. 973 211 992
5. Tarifa	Entrada gratuïta
6. Web	www.museudelaiguadelleida.cat
7. Aspectes a considerar	És el centre d'interpretació de l'aigua potable. Aquest gran dipòsit fou construït el 1784 amb l'objectiu d'abastir d'aigua potable la ciutat, per tal de superar les deficiències de la Lleida medieval i combatre les epidèmies. L'aigua que l'omplia provenia del canal de Pinyana i es distribuïa a la població mitjançant cinc fonts monumentals: la de l'Ensenyança, la del Roser, la de la Catedral, la de Sant Francesc i la de Sant Joan, coneguda popularment com la de les Sirenes. Es tracta d'un edifici de grans dimensions, construït amb 25 pilastres de pedra. La seva capacitat és de 9 milions de litres i se'l coneix com a la Catedral de l'Aigua.

1. Nom	Estació de tren
2. Tipus	Patrimoni industrial
3. Situació geogràfica	Plaça Ramon Berenguer IV S/N
4. Horaris i telèfon	Horari de l'Estació: 05:30 a 00:30 Telèfon: 902 432 343
5. Tarifa	
6. Web	
7. Aspectes a considerar	La estación consta de dos edificios. El edificio antiguo es un palacio de estilo francés de principios del siglo XX. El edificio moderno fue realizado a causa de la ampliación de los servicios de alta velocidad prestados por RENFE hasta la ciudad tras la apertura de la Línea AVE entre Madrid y Lérida en 2003 y, posteriormente, entre Madrid y Barcelona.

Programes didàctics

1. Nom	Programa d'educació ambiental: Lleida en viu!
2. Tipus	Programa d'educació ambiental
3. Situació geogràfica	Adreça: Centre d'Interpretació de la Mitjana Àrea de Lleure. Parc de la Mitjana. Pardinyes, Lleida Per veure imatge: //maps.google.es/maps?client=firefox-a&rls=org.mozilla:es-ES:official&hl=es&tab=wl
4. Horaris i telèfon	Tel.: 973 232 559 Fax: 973 225 318
5. Tarifa	Les tarifes que s'apliquen aquest curs són: Activitats de 3h i 4h: 6 €/alumne Activitats de 2h: 4 €/alumne Activitats de 5h i 6h (matí i tarda): 9 €/alumne Els centres educatius del municipi de Lleida poden sol·licitar gratuïtats per diferents conceptes: Gratuïtats pel programa LeV Escolar: tots els centres educatius del municipi de Lleida disposen de 2 activitats gratuïtes per línia educativa per a l'Educació Infantil i Primària i de 2 més per a ESO, Batxillerat i Cicles formatius Gratuïtats pel programa Agenda 21 Escolar: els centres educatius que participen a l'Agenda 21 Escolar de Lleida disposen d'1 activitat gratuïta per línia educativa en les mateixes condicions que pel programa LeV Escolar Podeu tramitar online des d'aquí la sol·licitud de gratuïtat per activitats del programa "LLEIDA EN VIU" ESCOLAR 2008-2009 (Centres educatius del municipi de Lleida) Cal fer la sol·licitud de gratuïtat en els 30 dies següents a la inscripció definitiva per no perdre el dret a la gratuïtat.
6. Web	http://sostenibilitat.paeria.cat/formacio-educacio-i-sensibilitzacio-ambiental/programa-escolar-d2019educacio-ambiental-lleida-en-viu/programa-escolar-deducacio-ambiental

7. Aspectes a considerar	L'oferta d'educació ambiental “<i>Lleida en viu</i>” posa a l'abast dels centres educatius la interpretació i el guiatge dels aspectes ambientals més rellevants del municipi de Lleida: • El medi natural, al parc de la Mitjana i els aiguamolls de Rufeà, • El medi rural, a l'horta de Lleida, • El medi urbà, amb la gestió dels residus urbans líquids i sòlids, els animals de companyia, la mobilitat i els Camps Elisis. La proposta d'activitats està estructurada en dos nivells diferents de treball: el Descobrim i l'Aprofundim, que s'endinsen en diferent grau a cadascun dels continguts. Calendari d'activitats: De l'1 d'octubre de 2008 al 19 de juny de 2009 Preinscripció El centre educatiu (representat pel responsable de inscripció) omple el tràmit on-line amb les activitats (*) a les que vol inscriure's, les dates preferents i alternatives, el nombre d'alumnes per a cada activitat i totes les dades que s'hi sol·liciten. Podeu fer des d'aquí la preinscripció al programa “LLEIDA EN VIU” ESCOLAR 2008-2009 (Centres educatius) Cal fer una única preinscripció per centre de primària o secundària. Les activitats “Aprofundim” requereixen de treball previ a l'aula, teniu-ho en compte abans de fer la tria d'activitats. (*) una activitat és la que realitza un grup de fins a 25 alumnes amb un guia i un professor acompanyant Proposta d'inscripció: El programa LeV Escolar envia una resposta amb la “Proposta d'inscripció”. Cal que el centre educatiu respongui a aquesta proposta en un termini màxim de 5 dies, ja sigui per acceptar-lo o per a fer-ne les consultes i esmenes pertinents. Inscripció definitiva: L'acceptació de la proposta o de les modificacions que s'hi hagin fet dona lloc a la “Inscripció definitiva” a les activitats del programa.
8. Altres	http://sostenibilitat.paeria.cat/formacio-educacio-i-sensibilitzacio-ambiental Adreça electrònica per a qualsevol dubte: infosostenible@paeria.cat Contacte previ a cada activitat: Almenys 15 dies abans de la data de cada activitat, poseu-vos en contacte amb nosaltres mitjançant la nostra adreça de correu electrònic infosostenible@paeria.cat o al nostre telèfon 973 232559 per confirmar les dades i facilitar-nos la informació necessària pel bon desenvolupament de l'activitat. Llegiu atentament la fitxa d'activitat que és on trobareu els detalls corresponents a cadascuna d'elles.

Les podeu trobar aquí

El transport fins al punt de trobada: Corre a compte del centre educatiu. Segons quina sigui l'activitat, s'hi pot accedir a peu, en bicicleta, en autobús o en autocar.

Només als centres CAEP del municipi de Lleida se'ls subvencionarà el transport als espais que estiguin dins l'àrea urbana del municipi de Lleida. Consulteu les possibilitats.

La jornada de l'activitat: L'equip d'educadors/es us esperarà al lloc i l'hora que hagueu convingut al contacte previ (veure epígraf 6).

Recordeu portar el material que es demana per a cada activitat, a més de vestir calçat i roba còmodes i adients per a les diferents condicions climatològiques.

Valoració de l'activitat: Un cop acabada, us agrairem que ens feu arribar la valoració amb tots els comentaris que considereu necessaris.

Accès a la valoració online de les activitats "LLEIDA EN VIU" ESCOLAR.

La vostra opinió és fonamental per la millora i evolució del programa.

Pagament : Un cop acabada l'activitat, si és de pagament, us facilitarem els documents corresponents. Cal fer l'ingrés en un termini de 30 dies.

Es comptaran els alumnes que hagin vingut a la visita, no els que vareu inscriure en el seu moment, amb un mínim de 12 alumnes/activitat.

1. Nom	L'Agenda 21 Escolar de Lleida
2. Tipus	Programa escolar
3. Situació geogràfica	MEDI AMBIENT I HORTA C/ Tallada 32 · 25002 Lleida Per veure imatge: //maps.google.es/maps?client=firefox-a&rls=org.mozilla:es-ES:official&hl=es&tab=wl
4. Horaris i telèfon	Tel: 973 700 455
5. Tarifa	
6. Web	http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/12019agenda-21-escolar-de-lleida/informacio-que-es-lagenda-21-escolar-de-lleida
7. Aspectes a considerar	L'Agenda 21 Escolar és un programa que vol facilitar la implicació dels centres escolars en l'ambició projecte planetari de construir un món més sostenible, començant per la intervenció en el nostre entorn més immediat. Tríptic Agenda 21 Escolar de Lleida curs 2008-2009 • És un projecte d'educació, participació i implicació cívica. • És alhora reconeixement, estímul i suport a la tasca en educació ambiental. • Una invitació i una oportunitat de reforçar els vincles entre escola i ciutat. Totes les Agenda 21 Escolar tenen en comú el fet de ser un procés participatiu: De revisió dels plantejaments i pràctiques educatives De compromís en algunes accions de millora en relació al medi ambient i la sostenibilitat en l'entorn escolar: ambientalització del currículum, gestió sostenible del centre, relació amb l'entorn.... Qui hi pot participar? Tots els centres d'educació infantil (0-3 i 3-6), primària, secundària (ESO, batxillerats, cicles formatius), d'educació especial... de la ciutat de Lleida. Què us oferim? L'Agenda 21 Escolar del vostre centre serà el que vosaltres vulgueu. El centre decideix quins col·lectius hi participaran, com s'organitza i el nombre i dimensió dels compromisos que adquireix.

	Per ajudar-vos a elaborar i dur endavant l'Agenda 21 Escolar del vostre centre, des de l'Ajuntament us oferim: • Un marc comú de treball, en el qual us sentireu part d'un projecte col·lectiu. • Materials de suport, amb orientacions pràctiques per a la realització del procés. • Propostes i suggeriments de treball, recursos específics, suport tècnic,... • Un servei d'informació, comunicació i assessorament, tècnic i pedagògic, personalitzat i continuat. • Formació específica adreçada al professorat interessat. • Dinamització i seguiment del procés, amb mecanismes per a l'intercanvi d'experiències. • Ajuts econòmics per als centres sostinguts amb fons públics.
8. Altres	Per qualsevol dubte: agenda21escolar@paeria.cat i mediambient@paeria.cat Si qualsevol escola vol formar part de l'Agenda 21 escolar per al curs següent (setembre) a de fer les inscripcions al finalitzar l'any escolar (Juny). Per a realitzar tot tipus de tallers medioambientals, la paeria ofereix cursos de formació inicial adreçat especialment als centres que comenceu aquest any a l'Agenda 21 Escolar o per tal de què més persones dels centres participants (mestres, professors, comissió ambiental...) puguin formar-se i participar de forma més activa en el projecte. Tota la informació que necessiteu sobre :el nom del curs, els horaris i dies, els objectius i la informació del professional/s que duran a terme en la sessió esta disponible en la seva pàgina web.

1. Nom	Residus: Què puc fer amb...?
2. Tipus	Programa de residus
3. Web	http://sostenibilitat.paeria.cat/residus-i-neteja-viaria/que-pots-fer-amb/normes-basiques-de-neteja-urbana-i-recollida-d2019escombraries-horari-etc
4. Aspectes a considerar	Pagina web on disposes de moltes imatges per ex: Restes de menjar Ampolles de plàstic Paper i cartró Ampolles de vidre Bolquers Tetrabrick Piles Cliqueu damunt de la paraula i t'informa del que pots fer amb aquell residu. Si et diu que has d'anar amb una deixalleria t'emergeix una altra finestra i d'informa de: Característiques: Per què portar els nostres residus a la deixalleria? He de pagar alguna cosa? Qui pot anar-hi? Que hi puc portar? Qui gestiona els residus d'empreses? Instal·lacions: Deixalleria fixa de Pardinyes (Central) Minideixalleries fixes (3) Deixalleries mòbils (3) Si tens residus voluminosos: Els ciutadans de Lleida tenen l'opció de demanar un SERVEI GRATUÏT de recollida de mobles i andròmines al portal de casa seva. Per a fer ús d'aquest servei cal trucar al telèfon d'atenció i sol·licitar el servei. Telèfon gratuït d'informació a l'usuari i recollida de voluminosos: 900 10 20 42

El servei comprèn la recollida i transport fins a la planta de desballestament o a la deixalleria de tots els mobles, electrodomèstics i trastos vells recollits al carrer, tant els servei concertats com els no concertats

El servei abastarà tots els mobles, electrodomèstics i trastos vells rebutjats pels habitants i les entitats públiques i les no lucratives de la ciutat.

El servei es presta de dos maneres:

1.- El sistema ordinari es realitza a sol·licitud de l'usuari que pot adreçar-se a la concessionària per telèfon (900102042) per email (ilnet@ilnet.es), per fax (973243301) o presencialment (carretera de Corbins s/n). El telèfon és gratuït.

2.- Mitjançant el servei permanent i diari d'un vehicle de recollida dels voluminosos abandonats, per solucionar els casos d'indisciplina ciutadana.

s que anar amb una

Residus de cartró:

L'objectiu d'aquest servei és facilitar als comerciants la correcta gestió dels cartrons, principalment i evitar els desbordaments dels contenidors de recollida selectiva de paper.

Aquesta recollida específica necessita la col·laboració del comerciants en el sentit que han de fer l'esforç de plegar i lligar el cartró i deixar-lo d'una manera ordenada vora els contenidors d'escombraries més proper un cop es tanqui la botiga, comerç o establiment (de 20 a 21 hores).

La recollida es realitza de dilluns a dissabte a partir de les 21 hores.

1. Nom	Vols conèixer la informació ambiental del municipi?																								
2. Tipus	Programa d'informació ambiental de Lleida																								
3. Web	http://sostenibilitat.paeria.cat/perfils/informacio-ambiental-de-lleida/informacio-ambiental-de-lleida																								
4. Aspectes a considerar	Una de les constants de les últimes dècades és la creixent preocupació dels ciutadans per el medi ambient. L'ordenació del territori, la conservació dels ecosistemes, la gestió de l'aigua, el tractament de residus, la qualitat de l'aire, el consum d'energia... atreuen cada vegada més l'atenció dels ciutadans que demanen una informació ambiental més transparent i a disposició de tothom. Amb aquest apartat es pretén difondre la informació sobre el medi ambient al municipi de Lleida, constituint un instrument útil per a la gestió, la investigació, la presa de decisions, el coneixement en general i en darrera instància la millora del medi ambient i la seva sostenibilitat. En el moment que la paraula de la imatge és clicada emergeix una finestra on hi exposa, per exemple, els tipus d'aigües que trobem a Lleida: L'aigua potable Les aigües residuals I posteriorment cliques la que tu esculls: l'aigua potable i t'explica: el seu subministrament i el consum d'aigua. A part també d'informar-te d'altres pàgines web relacionades. <table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Aigua</td><td>Aire</td><td>Energia</td><td>Mobilitat</td><td>Protecció del medi ambient</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Soroll</td><td>Horta</td><td>Espais naturals</td><td>Residus</td><td></td></tr></table>										Aigua	Aire	Energia	Mobilitat	Protecció del medi ambient						Soroll	Horta	Espais naturals	Residus	
																									
Aigua	Aire	Energia	Mobilitat	Protecció del medi ambient																					
																									
Soroll	Horta	Espais naturals	Residus																						

1. Nom	Roda esportistes
2. Tipus	Projecte de la Regidoria d'Esports i Atenció a la Infància.
3. Web	http://www.ibercaja.es/obrasocial/detalle.php?id=a213529ee2bffc2c09ed09eef5d17b22354927838c25a9f1a39cd9cd289ca62
4. Aspectes a considerar	Roda d'Esportistes 2009 és un projecte organitzat conjuntament per la Regidoria d'Esports i per la Regidoria d'Educació i Atenció a la Infància de l'Ajuntament de Lleida. Els regidors Jesús Castillo i Txema Alonso han presentat l'activitat, adreçada al cicle superior de primària, a ESO, batxillerat i cicles formatius dels centres educatius de Lleida ciutat. El projecte consisteix en sessions teòriques i/o pràctiques per part de diferents professionals del món de l'activitat física i de l'esport de les nostres contrades. Són gratuïtes per als centres educatius, ja que es compta amb el patrocini per part d'Obra Social i Cultural Ibercaja a Lleida. Amb aquesta activitat es pretén apropar el món de l'activitat física i de l'esport als infants i als joves i també fomentar la vinculació entre aquests professionals, els clubs i les entitats esportives de Lleida amb els centres educatius de la ciutat. Les sessions estan adreçades al Cicle Superior de Primària (10 i 11 anys), a Secundària (ESO, 12-16 anys i Batxillerat, 16-18 anys) així com també als Cicles Formatius. En total per a 56 centres educatius. Les sessions es realitzen als mateixos centres que ho sol·licitin. Participen en el projecte 29 professionals, a títol individual o en representació de clubs esportius ja siguin d'esports individuals com de col·lectius, entrenadors, professionals de l'INEFC, del Comitè Tècnic d'Àrbitres i de l'especialitat de medicina de l'esport. Els participants són: Quim Abadia i Josep Ma. Castellví (submarinisme), Xavi Simó (Mountain bike), Kike Borràs, Arcadi Climent i Lluís Rabes de Lleida Extrem (raids aventura), Xavier Estrada i Abel Cabrerizo (Comitè Tècnic d'Àrbitres de Lleida), Berni Tamames (ex jugador de bàsquet), Emili Vicente (entrenador de la U.E. Lleida de futbol), Sergi López (CE INEF Lleida – Rugby), Montse Manuel i Montse

Nadal (CECELL - Voleibol), Responsables de l'Àrea de Projectió Social de L'INEFC – Lleida, Josep Oms (Club d'Escacs Lleida), Núria Velasco i Carmen Acedo (Gimnàstica rítmica), Dr. Xavier Peirau (medicina de l'esport), Maria Cadens (Associació Lleidatana d'Handbol), Estefi Climent (curses d'ultrafons), Juan Josep Pallé (Sicoris Club), Jordi Mariezcurrena (Tir amb arc Pardinyes), Juanjo Garra (alpinisme), Edu Torres (entrenador Lleida Bàsquet), jugadors de Lleida Llista Blava, Sergi Escobar (ciclisme), i Eva Ledesma, Jesús Angel Garcia Bragado i Jackson Quiñonez (atletisme)

Cal tenir en compte que:

- La Regidoria d'Esports ha realitzat les gestions amb els esportistes i clubs que participen en l'activitat, per tal d'elaborar de cadascun una guia didàctica amb els següents apartats: l'especialitat esportiva a la qual pertanyen, un breu currículum, la temàtica de les sessions, els objectius que cada professional pretén, la seva metodologia de treball i recursos que utilitza en les xerrades (passi de vídeo, passi d'imatges i/o fotografies, explicació d'una experiència viscuda, etc...), i els horaris en què poden fer l'activitat. També es donen orientacions al professorat de les actuacions prèvies i posteriors a les sessions, a fer amb l'alumnat.

- Tota la informació recollida dels professionals de l'esport, està recollida i penjada a la web de d'Institut Municipal d'Educació: <http://paeria.cat/ime> A través d'aquesta adreça es pot també fer el tràmit de les inscripcions. Els centres també rebran uns díptics i cartells informatius de l'activitat.
- Els centres educatius de primària o de secundària poden fer 1 sol·licitud durant un curs escolar.
- Cada club o cada esportista podrà realitzar màxim 4 sessions durant un curs escolar.
- Les demandes s'atorgaran per rigorós ordre de sol·licitud, cursades a d'Institut Municipal d'Educació. El màxim de sessions ofertades per aquest curs són 20.
- El termini d'inscripcions s'inicia per l'actual curs escolar, però en el cas que restin sessions lliures, les inscripcions es faran extensives fins al desembre de 2009

1. Nom	Guia Didàctica: La Seu Vella
2. Tipus	Guia didàctica
3. Web	http://ime.paeria.cat/dinamicaeducativa/recursosdidactics/Default.asp
4. Aspectes a considerar	Aquesta guia didàctica sobre la Seu Vella permet continuar en la dinàmica per aconseguir una formació integral adequada dels nostres infants a les noves exigències socials. En aquesta pàgina el mestre disposa de tota la informació per donar a conèixer la Seu Vella als seus alumnes. Disposa de material didàctic pels alumnes i la guia del mestre.

1. Nom	Tallers d'Educació Visual i Plàstica: 4. Artistes de Lleida 3. Artistes de Lleida 2. Estàtues/escultures públiques de Lleida 1. Artistes de Lleida: pintura
2. Tipus	Tallers d'Educació Visual i Plàstica
3. Web	http://ime.paeria.cat/dinamicaeducativa/recursosdidactics/Default.asp
4. Aspectes a considerar	N.4: Dins del projecte Artistes de Lleida que des de fa uns anys estem portant a terme en els Tallers d'Educació Visual i Plàstica, hem triat el grafista i animador Carles Porta per la qualitat i varietat de les seves produccions i per la seva dedicació a un tipus d'il·lustració que en la majoria dels casos resulta molt atractiva per als infants. N.3: Aquest projecte, adreçat als diferents nivells d'educació infantil i primària, ha estat implementat als Tallers d'Educació Visual i Plàstica en el marc del programa municipal Educació a l'abast, de l'Ajuntament de Lleida. Podeu veure el contingut del CD, o descarregueu l'arxiu comprimit [ZIP 38MB] N.2: Els objectius de la present guia didàctica són: • Passejar per Lleida per tal de descobrir les escultures que hi ha als nostres carrers i places. • Observar i comentar les escultures urbanes de Lleida. • Comentar els estils artístics d'aquestes obres. • Fer-ne representacions visuals i plàstiques. • Discriminar els conceptes d'estàtua i escultura. • Cercar informació sobre l'escultor o escultora que les ha realitzat. • Reconèixer els materials i les tècniques escultòriques. • Aprendre conceptes del llenguatge escultòric: espai, formes (línia, pla, volum), textures, colors, llum... • Esbrinar la història de les escultures. • Cercar dades respecte a qui les ha encarregat i amb quina intenció. • Cercar altres possibilitats més adients. Plasmar-les plàsticament. • Esbrinar (en els textos o fent preguntes directes) quins significats tenen per a les persones

	especialistes: per al mateix/a artista, per als historiadors/es, per als arquitectes... • Preguntar què han significat i què signifiquen per a la gent de Lleida. • Argumentar la nostra opinió sobre aquestes escultures. • Dissenyar propostes escultòriques per a alguns espais urbans. • Desenvolupar la creativitat i la imaginació. Podeu veure un resum del contingut del CD, o descarregueu l'arxiu comprimit [ZIP 6,5MB] Nº1: L'art com a eina de coneixement específica és un recurs didàctic força interessant, ja que ens ajuda a recordar fets i experiències humanes del passat i també a explorar el present d'una manera intensa i reflexiva. • Cercar quin significat té l'art per a nosaltres, quines coses podem aprendre dels/es artistes de Lleida i quines obres són les que més ens interessin és l'objectiu bàsic d'aquest projecte. • Descobrir les obres d'alguns/es artistes de Lleida i endinsar-nos en el seu procés de treball plàstic i conceptual a través de l'experimentació de tècniques i procediments ens ajudarà a esbrinar com el pensament de cada època i les idees i la sensibilitat dels artistes creen estils ben diferents. • Aquest mètode ens permetrà confrontar els paisatges realistes de Jaume Morera (s. XIX) amb els expressionistes de Gregori Iglesias (artista actual). L'obra abstracta de Josep Guinovart i de Rosa Siré, que segueix a una via experimental amb els plantejaments artístics més actuals d'Antoni Abad i Teresa Nogués (curs 2004-2005), on el que més importa són les idees.
5. Altres	Si voleu una còpia del CDe qualsevol taller feu aquí la vostra petició o a malegret@paeria.es

1. Nom	Mis zapatillas
2. Tipus	Guia didàctica
3. Web	http://ime.paeria.cat/dinamicaeducativa/recursosdidactics/Default.asp
4. Aspectes a considerar	Material didàctic de suport a l'activitat "Una vida per endavant", organitzada dins l'àmbit d'educació en els valors, per l'Institut Municipal d'Educació i l'Associació Lleidatana Síndrome de Down. Objectiu de l'activitat: desenvolupar comportaments solidaris i de comprensió i pensament crític vers les persones amb discapacitat, especialment amb discapacitat intel·lectual. Aquesta activitat està dirigida als alumnes d'Educació Primària i Educació Secundària.
5. Altres	Si voleu una còpia del CD amb tot el contingut, feu aquí la vostra petició o a malegret@paeria.es

1. Nom	L'altra cara de la història de l'art
2. Tipus	Guia didàctica
3. Web	http://ime.paeria.cat/dinamicaeducativa/recursosdidactics/Default.asp
4. Aspectes a considerar	Un grup de professores i professors vam decidir posar-hi remei i vam pensar que seria interessant elaborar un CD on es recollís l'obra de dones artistes reconegudes al llarg de la història i, al mateix temps, aprofitar l'avinentsa per presentar-ne algunes de les més rellevants de les terres de Ponent. Perquè a casa nostra, sense anar més lluny, hi ha una bona colla de dones que ja han demostrat en innumbrables ocasions la seva vàlua i d'altres que s'estan llaurant un camí que aviat donarà els seus fruits.
5. Altres	Si voleu una còpia del CD amb tot el contingut, feu aquí la vostra petició o a malegret@paeria.es

1. Nom	Drets dels infants i adolescents. Mediator
2. Tipus	Guia didàctica
3. Web	http://ime.paeria.cat/dinamicaeducativa/recursosdidactics/Default.asp
4. Aspectes a considerar	Els objectius generals d'aquesta guia són: • Prendre consciència del valor dels drets humans i de la necessitat d'una participació democràtica en la societat. • Analitzar alguns dels drets fonamentals, reconeguts per la Constitució i per l'Estatut, així com els deures que determinen. Els drets escollits per treballar són: • Dret a l'educació • Dret a la llibertat de pensament, consciència i religió • Dret a la vida
5. Altres	Podeu veure un resum del contingut del CD, o descarregueu l'arxiu comprimit [ZIP 10MB]

1. Nom	Prevenió de violència
2. Tipus	Guia didàctica
3. Web	http://ime.paeria.cat/dinamicaeducativa/recursosdidactics/Default.asp
4. Aspectes a considerar	Els objectius generals d'aquesta guia són: • Fomentar actituds prosocials en els nois i les noies. • Desenvolupar estratègies de resolució de conflictes. Al referir-nos als termes d'agressivitat i violència els hem d'entendre com a conductes i components de les relacions socials que s'estableixen entre les persones dins de tots els àmbits socials. Aquesta guia està composta per tres blocs: • Autoconcepte i autoestima. • Habilitats socials. • La resolució de conflictes.

1. Nom	L'urbanisme contemporani a Lleida. 1860 – 1900
2. Tipus	Guia didàctica
3. Web	http://ime.paeria.cat/dinamicaeducativa/recursosdidactics/Default.asp
4. Aspectes a considerar	Els objectius d'aquesta guia didàctica pels alumnes de l'ESO i de Batxillerat són: • Reconèixer en el plànol com era Lleida en el segle XIX. • Analitzar relacions de causa efecte. • Establir comparacions entre els eixamples. • Establir comparacions entre la Lleida actual i la del segle XIX. • Apreciar el canvi d'usos i l'evolució de diferents edificis i espais de la ciutat. • Comprendre la relació entre transformació socioeconòmica, política i transformació urbana.

1. Nom	Un món de música
2. Tipus	Guia didàctica
3. Web	http://ime.paeria.cat/dinamicaeducativa/recursosdidactics/Default.asp
4. Aspectes a considerar	Taller: Els objectius de la present guia didàctica són: • Promoure el coneixement de la música de cultures diferents a la nostra. • Potenciar la presència d'altres propostes culturals -musicals no provinents de la tradició occidental. • Descobrir la dimensió i la importància que tenen altres cultures diferents a la pròpia. • Promoure la convivència i la tolerància entre persones de diferents grups culturals o ètnics que resideixen en el nostre entorn. • Contribuir a la seva integració des del respecte als trets diferencials de cadascun. • Descobrir altres maneres diferents de viure, d'utilitzar i de sentir la música. Audicions: Els objectius de la present guia didàctica són: • Promoure el coneixement de la música de cultures diferents a la nostra. • Potenciar la presència d'altres propostes culturals -musicals no provinents de la tradició occidental. • Descobrir la dimensió i la importància que tenen altres cultures diferents a la pròpia. • Promoure la convivència i la tolerància entre persones de diferents grups culturals o ètnics que resideixen en el nostre entorn. • Contribuir a la seva integració des del respecte als trets diferencials de cadascun. • Descobrir altres maneres diferents de viure, d'utilitzar i de sentir la música.

1. Nom	Passejada per la Lleida Medieval. Cristians, jueus i sarraïns
2. Tipus	Guia didàctica
3. Web	http://ime.paeria.cat/dinamicaeducativa/recursosdidactics/Default.asp
4. Aspectes a considerar	Aquesta guia didàctica de la Lleida Medieval va dirigida a l'alumnat del primer cicle de l'ESO, aquesta proposa realitzar un itinerari pel Barri Antic de la ciutat de Lleida. Aquesta passejada està distribuïda en nou punts d'observació, en què, mitjançant l'estudi de les restes i edificis del passat, treballarem diversos aspectes de la societat medieval: art, tradicions i formes de vida. En l'itinerari hi ha parades on s'observen edificis arquitectònics: La Panera, Sant Martí i Sant Llorenç, de contingut majoritàriament artístic; la resta de parades són de contingut històric i la parada del Peu del Romeu fa referència als aspectes de llegendes i tradicions.

Recursos (no específics)

1. Nom	Centre cívic de Balàfia
2. Tipus	
3. Adreça	C/ Terrassa, 1 25005 Lleida Per veure imatge: http://telecentres.paeria.es/telecentres/fitxers_usuari/Image/planols/balafia.jpg
4. Horaris i telèfon	973 248 568
5. Tarifa	
6. Web	http://telecentres.paeria.es/telecentres/tiki-index.php?page=CentreCivicBalafia
7. Aspectes a considerar	La seva pàgina web forma part d'una xarxa de Telecentres on hi podem trobar tots els altres centres cívics de Lleida. En cada pàgina ens informa amb un calendari anual de les activitats que realitzaran.

1. Nom	Centre obert municipal del centre històric “casal companyia”. PROSEC
2. Tipus	Centre obert
3. Adreça	Carrer la Palma 9 - 25002
4. Horaris i telèfon	Tel/Fax 973 280 276
5. Tarifa	
6. Web	http://www.promotorasocial.net/catala/serveis/casal-companyia.htm
7. Aspectes a considerar	Obert l'any 1996 al centre històric de la ciutat de Lleida. L'objectiu principal és oferir als nens i joves del barri l'oportunitat de gaudir d'un lloc on poden divertir-se, formar-se i créixer com a persones. Els usuaris son majoritàriament infants i joves pertanyents a col·lectius fràgils de la ciutat, amb dificultats socials, problemes laborals i econòmics. El funcionament és diari, de dilluns a divendres, durant les tardes. El casal manté la seva activitat durant tot l'any i els mesos d'estiu amplia les activitats durant tot el dia. El servei es realitza en conveni amb l'Ajuntament de Lleida.
8. Altres	Si vols posar-te en contacte amb nosaltres, vols ampliar informació o tens qualsevol suggeriment pots fer-ho a: info@promotorasocial.net

1. Nom	Centre obert municipal del centre històric “casal remolins”. PROSEC
2. Tipus	Centre obert
3. Adreça	Carrer la Palma 9 - 25002
4. Horaris i telèfon	Tel/Fax 973 280 276
5. Tarifa	
6. Web	http://www.promotorasocial.net/catala/serveis/casal-remolins.htm
7. Aspectes a considerar	Obert l'any 2005, sorgeix de la necessitat d'ubicació d'un nou espai del lleure en una zona del barri antic no atesa. Comparteix els objectius i la metodologia del Casal Companyia. El funcionament és diari, de dilluns a divendres, durant les tardes. El servei es realitza en conveni amb l'Ajuntament de Lleida.

1. Nom	Centre obert municipal “Pas a pas”
2. Tipus	Centre obert
3. Adreça	C. Lluís Millet, 34
4. Horaris i telèfon	Tel. 973 27 46 18
5. Tarifa	
6. Web	
7. Aspectes a considerar	Aquest centre forma part de la FEDAIA (Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i Adolescència).
8. Altres	A/e: pasapas@maristes-cat.es

1. Nom	Centre cívic els Magraners - Club de joves Magraners
2. Tipus	Centre cívic
3. Adreça	Adreça: Plaça Joan XXIII, 1 Codi Postal: 25001
4. Horaris i telèfon	Matins, dilluns, dimecres i dijous, de 10 a 13 h Tardes, de dilluns a divendres, de 16 a 21 h Telèfon: 973 205 993
5. Tarifa	
6. Web	
7. Aspectes a considerar	Els Clubs Joves són espais de trobada per a joves d'entre 13 i 18 anys que, alhora, també volen ser dinamitzadors d'entitats juvenils. Molts d'aquests clubs realitzen activitats totalment gratuïtes i pot participar-hi tothom.
8. Altres	http://www.paeria.es/centrescivics/pdf/magraners2008.pdf

1. Nom	Club joves Secà
2. Tipus	Centre cívic
3. Adreça	Pl. Sant Pere, s/n 25005 Lleida
4. Horaris i telèfon	Horari: de dimecres a divendres de 18 a 21 h tel. 973 24 92 53
5. Tarifa	
6. Web	http://telecentres.paeria.es/telecentres/tiki-index.php?page=CentreCivicSeca
7. Aspectes a considerar	

1. Nom	El bus turístic
2. Tipus	Turístic
3. Adreça	
4. Horaris i telèfon	Horari: de dimarts a diumenge de 10h a les 13:30h i de les 16h fins a les 7:30h. Tel.: 973271942
5. Tarifa	Preu per persona és de 2.50 €. Tarifa reduïda és de 1.50€. Si es vol fer la ruta amb autoguia és de 1.50 €.
6. Web	http://turisme.paeria.es/documents/ca/folleto_bus_turistic2009.pdf
7. Aspectes a considerar	En cas de pluja es suspendrà el servei de bus turístic. Aquesta és la ruta que realitza el bus i les seves parades:

Reflexions

Què hem après i com ens hem sentit?

Aquest treball ens ha estat de molt profit ja que hem esbrinat diversos llocs on podem dur als alumnes per a crear contextos alfabetitzadors i així generar conflictes i un posterior aprenentatge. Això ens és molt útil ja que la majoria de nosaltres no estàvem acostumades a fer sortides per, a partir d'elles, realitzar un aprenentatge significatiu. Però ara ens hem adonat de la gran quantitat de recursos que estan al nostre abast, al nostre al voltant i les múltiples oportunitats que ens ofereixen. A més de ser-nos de gran benefici a nosaltres, hem tingut a l'oportunitat d'ajudar a la comunitat i fer un treball que pugui ser útil per als mestres i que pugui donar-se-li un ús després de ser lliurat i avaluat. Això ha fet que ens sentim més motivades per a fer-lo bé i buscar més informació. També, una vegada més, hem après a treballar d'una forma cooperativa, a saber dividir tasques, però havent sempre una cooperació i coordinació entre totes nosaltres. Això ha fet que ens sentim a gust treballant juntes i que ens hàgim ajudat unes a unes altres.

De què ens servirà?

Aquest treball va dirigit, com ja hem dit anteriorment, a tots els mestres que vulguin utilitzar els recursos que ofereix la ciutat de Lleida amb la finalitat de crear aprenentatge. Per tant, no només ens ha servit a nosaltres mateixes, per donar-nos compte dels molts recursos que Lleida ofereix de cara a l'educació, que els hem anat classificant amb categories, i sempre destacant, que qualsevol espai pot ser un recurs, sinó que també és un recurs per aquests mestres, ja que ofereix de manera sintètica aquest recull de recursos útils i facilita de manera ràpida l'accés a aquests i a la seva informació.

Per tant, com a futures mestres, aquest treball ens ha servit i ens ha fet adonar de molts aspectes importants, juntament amb el treball que hem fet anteriorment dels contextos alfabetitzadors.

Ens agradaria destacar que amb aquest treball hem pogut conèixer una mica més la nostra ciutat, espais que desconeixíem i que ens han semblat molt interessants i que per tant, hem inclòs en aquest recull. Podríem dir, que ha estat una mena d'investigació dins la nostra ciutat, en els diferents institucions que ens han atés per tal d'orientar-nos i donar-nos petites ajudes, també hem cercat per Internet, entre altres fonts igualment útils. Amb això, volem dir, que ha sigut un treball gratificant i que creiem que ens ha sigut molt útil i que ho pot ser igualment per als mestres que actualment estan exercint i també als que en un futur ho faran.

Què canviariem si tornéssim a començar?

El punt més important que creiem que hauríem de tenir en compte a l'hora de tornar a començar: el temps. Començar abans a elaborar el treball ja que hem tingut de fer-ho en poc temps. És cert que la primera part del treball, la part teoria va ser molt extensa i per tant va durar aproximadament 2-3 mesos, però un cop la vam tenir acabada ja hauríem de haver pensat com relacionar el nostre treball amb l'assignatura D'organització del centre escolar. Si tot això ho haguéssim fet en 2 setmanes com a molt, haguéssim tingut més temps per reflexionar i elaborar el treball.

Les tasques a realitzar en el treball eren les següents: primer de tot havíem de pensar quins recursos hi ha a Lleida assessorades per l'IME; després seleccionar quins ens interessaven, classificar-los, buscar informació, seleccionar-la i posar-la en el treball. Els primers punts ho havíem de fer en un espai curt de temps ja que necessitàvem moltes hores per seleccionar i passar tota la informació al treball.

Poc a poc i realitzant un bon treball en equip varem poder seleccionar els recursos i posar-los en el treball.

Bibliografia

CASTRO, M. et al. (2007). *La Escuela en la comunidad, la comunidad en la escuela*. Barcelona: Graó.

COMES, P. Projecte en xarxa de la Fundació Universitària Martí l'Humà. *Aprenentatge de servei i TIC*.

Primer Congrés de la Renovació Pedagògica, Agustí Alcoberro. ESCOLA I SOCIETAT (l'11 de novembre de 1993) a Terrassa.

CD Recursos de les Terres de Lleida proporcionat pel Centre de Recursos Pedagògics.

<http://www.aprenentatgeservei.org/index.php> (revisada el 12-04-09)

<http://www.fbofill.cat/> (revisada el 7-04-09)

<http://www.paeria.es/cat/> (revisada el 21-04-09)

<http://imac.paeria.es/ca/index.aspx> (revisada el 14-04-09)

<http://www.paeria.cat/ime/> (revisada el 14-05-09)